

Taxa postala
plătite in num.
No. 224718/929.

10. Telefon: 8-4
Havonta 110, r
évre 600, egés
földre: Havonta
félre 12, egészé
désék díjszabás
KELET az erdei
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Hanssetter Robert
Budapest
Disztor 2. l. e

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

Ara 5 lej

Vasárnap, 1936. július 12.

5696. EV.
TAMUSZ 22.

XIX. EVF.
162. SZAM

Stephen Wise arcképe

Érdekes kép. A kemény vonások, az éles tekintet, mind erős akaratnak, nagy öntudatnak és bátorságnak a kifejezője.

De nem is erről van szó. Hanem arról, hogy a Völkischer Beobachter feltűnő helyen közölte ezt a képet. Mutogatásszerűen. Jól jegyezze meg magának az olvasó; ez az!

Ez az a zsidó, aki az első borsos választ adta a náci-rezsimnek a zsidóellenes hadjáratra: a bojkottot. Ez az a zsidó, aki először emelte fel hatalmas hangját a hitlerista rezsim barbársága ellen. Azt a hangot, mely mozgósította a zsidó világot és mozgósította Amerika haladó közvéleményét.

A náci-aknak okuk van arra, hogy megjegyezzék maguknak Stephen Wise nevét és arcát. Tudják, hogy mit művelt Stephen Wise befolyása Amerika politikai, társadalmi és gazdasági életében.

Ha volt zsidó, aki visszaütött, aki tudott visszaütni — az Stephen Wise volt. Az egyetlen zsidó volt a világon, aki öklét tudta mutatni Berlin felé s akinek intésére nem egyszer kellett felszisszennie a náci sajtónak.

Ezt legjobban a Völkischer Beobachter tudja és dr. Göbbels. Egyetlen külföldi zsidó sem örvend oly nagy „ismérettségnek“ a náci-aknál, mint ez az amerikai.

És ez az amerikai most Európában jár. Szó volt arról, hogy Németországba is elmegy. Megnézi a Harmadik Birodalomban élő zsidókat.

El akart menni hozzájuk. Látni akarta őket. Habozás nélkül elhatározta, hogy elmegy Németországba.

És amikor ezt megtudták Németországban, akkor jelent meg a fényképe a Völkischer Beobachterben: ez az! És ekkor üzenték a német zsidó amerikai bajvivójuknak, hogy ne jöjjön, mert...

És Stephen Wise nem megy Németországba, mert fényképét jól megnézték a SA-legények.

Nem megy, mert a német zsidók nemcsak figyelmeztették, hanem kérve-kérték is: ne jöjjön. Csak bajt okozna magának és nekik.

Stephen Wise, aki legbátrabban harcolt a német zsidókért, általában nem szokott a német zsidókra hallgatni. (Nem ez az első eset, hogy „lebeszélük“.)

Most az egyszerű azonban hallgatott rájuk. A fénykép miatt.

Mert amit megtehetett Stephen Lux, a prágai fotóriporter, azt nem kockáztathatja meg Stephen Wise.

Kétféle liberálisizmus

Alig két napja zajlott le a romániai liberális párt kongresszusa, amely tág általános-ságu szövegeket hallatott a józan közép-utóról, a szolidaritásról, a munkáról és erőteljes hangfogóval egy-egy végakordot a demokráciáról is.

A liberálisok bucuresti konferenciáján azonban egyetlen szó sem hangzott el arról a liberálisizmusról, amelyről a párt elnevezte magát.

A romániai liberális párt kongresszusával egyidejűleg a parlamentközi unió tartotta Budapesti ülését, amelyen Roberts, az angol liberálisok egyik kiemelkedő tagja mondott hatalmas beszédet s e beszéd keretében tett hivallást a liberálisizmus igazi szelleméről.

Még kell állapítanunk, hogy Roberts szavai, aki szintén liberális, még halvány konturjaiban sem egyeznek azzal a liberálisizmusmal, amelyet a bucuresti kongresszuson képviseltek. Ami viszont arra vall, hogy tulajdonképpen kétféle liberálisizmus van: az egyik az angol, a másik a romániai.

Roberts a következőkben szövegte le a maga liberális hitvallását:

„Mi Angliában — mondotta — egyszerűen mindenkorra megszereztük a nép képviselőinek a jogot, hogy a királytól és miniszterektől megtagadják az adókat. Csupán a képviselőház hozzájárulásával szedhetők be az adók, ez egyike a brit alkotmány alapjainak. Nehéz és zavaros időkben a parlamenti intézmények sok viszontagságnak vannak kitéve. Angliában is volt idő, amikor a parlament hatalmát korlátozták, de végül a parlament mégis mindig visszaszerezte a szabadságát. Kérem a jelenlevő képviselőket, igyekezzenek országaikban mindjobban biztosítani a demokrácia jogait, a népek a jogait, amelynek hatalmát mindinkább ki kell terjesztenünk a kormányra.

A háboru alatti „Mittel-Európát“ támasztja fel Ausztria és Németország megegyezése

A Havas megerősíti Schuschnigg és Papan megegyezését. Hitler elismeri Ausztria függetlenségét és nem avatkozik bele belügyeibe. Ellentétek Párizs és London között Németországnak a locarnoi konferenciára való meghívása ügyében. Olasz jelentés is beismeri, hogy Abessziniában tovább folynak a guerilla-harcok. Holtponton a montreuxi értekezlet

Olaszország és Németország a „diktatúrák frontjának“ kiépítésére törekszenek

London, július 11. Az utóbbi napok eseményei olyan zavaros körülményeket teremtek az anélkül is zavaros külpolitikai helyzetben, hogy az angol lapok a legnagyobb aggodással kénytelenek ezeket az eseményeket kommentálni. Az angol közvéleményre és politikai életre főleg Németország, Olaszország és Ausztria legutóbbi magatartása hat nyugtalanítólag. A három ország megegyezésében és közlekedésében a legnagyobb veszedelmek előszelét érzi az angol közvélemény, míg a danzigi ügyét már sokkal nyugodtabban itélik meg. A lapok többsége ezzel kapcsolatban azon a véleményen van, hogy Németország és Lengyelország rövidesen megtalálják ebben a kérdésben a megoldási lehetőséget. A Morningpost véleménye szerint

az angol kormány egy része feltétlenül biztosítani szeretné Németország részvételét a locarnoi hatalmak brüsszeli értekezletén, amiért is éles ellentétek merültek fel London és Párizs között.

Franciaország ugyanis élesen ellenzi Németország részvételét a konferencián, kü-

Mussolini inspirálta az olasz-német megegyezést

Tegnap számunkban, külföldi jelentések alapján, már beszámoltunk arról, hogy minden bécsi cáfolat ellenére Bécs és Berlin között megegyezés jött létre a két ország közötti jóviszony helyreállítása érdekében. Közöltük azokat a feltételeket is, amelyek mellett Hitler hajlandó felfüggeszteni Auszriával szembeni aspirációit és az olaszokkal való megegyezés érdekében egyelőre teljesen elállni az Anschluss megvalósításától.

A Havas távirati iroda bécsi értesülése szerint a tegnapi még erőteljesen cáfolt osztrák-német megegyezés ténylegesen perferkuálódott.

Schuschnigg és Papan tárgyalásai, a fran-

A brit világbirodalom azon a elven épült fel, hogy minden országnak a népe szabad önkormányzatra jogosult. Szükség van titkos választójogra, teljes sajtó- és szólásszabadságra, gyűlékezési szabadságra, szóval mindazokra a jogokra, amelyek a brit népek oly drágák, amelyeknek megszerzéséért Angliában annyit küzdöttünk és amelyekről soha nem mondunk le.

Manapság az emberek éhesek, meg vannak rémülve, súlyosan terhelik őket az adók és félnak egy újabb háboru kitérésétől.

Igen súlyos a felelősség, amely a parlamentek tagjainak vállán nyugszik, meg kell találnunk az utat, amely a népet a béke felé vezet. Szükség van a békére, hogy a nép képességeit, kulturáját függetlenül és szaba-

lőnösen annak kezdeti stádiumában.

A Daily Mail Olaszország magatartásával foglalkozva azt hangoztatja, hogy az angol kormányt nyugtalansággal tölti el az, hogy Olaszország titokzatosan hallgat és így nem lehet kiismerni szándékait. A lap szerint

Olaszország és Németország a „diktatúrák frontjának“ kiépítésére törekszenek,

hogy ezzel elejét vehessék minden bekerítési kísérletnek.

A Daily Mailnek ez a feltevése nagyon is reálisnak mutatkozik, annál is inkább, mert hiszen az európai béke megzavarásában, ha különböző irányból és különböző célok érdekében is: a két fasiszta ország eddig is tévény részt vett. Nagyon valószínű tehát, hogy Olaszország és Németország, amennyiben Ausztriát illetőleg megegyezésre tudnak jutni, közös fronton fogják felvenni a küzdelmet a demokratikus hatalmakkal és a béke frontja ellen. Olaszországnak és Németországnak olyan súlyosak a belső problémái és érdekeik annyira ellentétesek az általános európai érdekekkel, hogy természetesnek tarthatjuk, ha közös frontban vonulnak fel a béke állandó veszélyeztetésének vonalán és a békeszerződés által teremtett európai egyensúly felborítására.

cia távirati ügynökség megbízható értesülései szerint, eredménnyel jártak.

Rövidesen úgy Bécs, mint Berlin közleményt adnak ki, amely hangoztatni fogja, hogy a két kormány között fog intézkedéseket hozni egymásközti viszonya megjavítása érdekében. Bécsi politikai körök szerint

Ausztria a tárgyalások során elfogadta Németországgal saját függetlenségének elismerését és azt is elérte, hogy Németország ígéretet tett arra, hogy Ausztria belügyeibe nem avatkozik bele.

(Folytatása a 12. oldalon.)

don kifejleszthesse.

Mi Angliában hűségesek vagyunk a demokratikus eszményekhez, mert nem ismerünk más utat, amelyen az emberek jobb, boldogabb és teljesebb élethez juthatnának.

Roberts szavai egy valódi liberális szavai s egy valóban liberális kormányzat megnyilatkozásai voltak. Ezzel szemben a bucuresti liberális kongresszuson egy szó sem hangzott el a cenzuráról, az ostromállapotról s mindazokról az intézkedésekről, amelyek mindenre, csak éppen liberálisizmusra nem vallanak.

Mindezekről egyetlen következtetést vonhatunk le, nevezetesen azt, hogy liberális pártunk az van ugyan, de a liberálisizmustól olyan messze vagyunk, mint Makó Jeruzsálemtől.

VILAG TUKRE

A Távoikelet kulcsa

Singapore ma ismét a világ érdeklődésének központjában áll. A legújabb jelentések szerint sem japánok, sem amerikaiak, sem németek, sem franciák, sem olaszok nem léphetik át a város határát a brit katonai hatóságok külön engedélye nélkül. Az új rendelkezések összefüggésben vannak a singaporei kikötő erősítési munkálataival, amik befejezésük felé közelednek.

Hét évvel ezelőtt indultak meg a hatalmas aranyu munkálatok. Singapore már eddig is a Kína és Japán felé vezető tengeri úton a legjelentékenyebb brit flotta-bázis volt, de az angol kormányok nehezen határozták el magukat arra, hogy huszmillió font sterlinget fektessenek be a Távoikelet felé vezető útvonal fontos kikötőjét modern tervek szerint újjáépítsék. Amikor aztán fölmerült a gondolat és vele az aggodás, hogy Japán esetleg lekapcsolódhat az angol érdekszféráról, parancsoló szükségé vált a kikötő radikális átalakítása. A régi singaporei kikötő-erődítések még lehetővé tették a japán flotta számára, hogy az ausztráliai és újzéländi csapatszállításokat háboru esetén elzárja és megingassa ezzel az angol birodalom világhatalmát. A mai erődítmények mellett ez az aggodalom a közeli évtizedekre ki van kapcsolva. Nincs a világon még egy olyan tengeri erődítés, amely teljesítőképesség esetében versenyezhetne Singapore „vasmarkával“.

A napokban állították föl Singapore kikötőjében a legmodernebb angol messzehordó ágyukat. Külön előnye ennek az ágyufajtának, hogy gyorsan dolgozik, akárcsak egy könnyűkaliberű gyorstüzélső ágyú. Az óriási erődítések akciórádiusa több mint husz mérföldre terjed, messzebbre tehát, mint amire szükség van, hogy idegen hadihajók átvonulása meggátol- tassék.

„Kilences számu száraz dokk.“ Ez a singaporei erődítési művek leklényegesebb kelléke. Hasonló dokk csak a máltai és kapstadti kikötő rendelkezik. A dokk képes a legnagyobb páncélos cirkáló, vagy egy ötvenezer tonnás gőzöst befogadni. A modern technikának ezt a csodaművét nyolc gőzös vontatta három hónapon át Angliából rendeltetési helyére. Hatalmas tüzelőanyag raktárakat állítottak fel a dokk mellett. A készlet ma akkora, hogy az egész brit hadiflottát el tudja látni szénrel és pakurával. A kitűnő erődítésnek municióraktárát a föld alatt helyezték el, ez biztosítja a löszert a leghevesebb bombatámadások ellen is, noha egészen valószínűtlen, hogy valaha is idegen repülő el tudna jutni a kikötő erődítményeinek olyan pontjára, ahol biztonságban tudhatná magát az elhárító ágyúk lövedékeitől. A repülőgépeket elhárító ágyúk olyan rafináltan vannak elhelyezve, hogy a repülők a kikötő közelébe sem jöhetnek.

A singaporei kikötő közelében az angolok egyébként repülő-kikötőt is építettek, amely alkalmas arra, hogy öt-hat repülő- osztag gépeit felvegye. A kikötőnek ez a része nem kevesebb, mint egymillió fontba került. A kikötő felszerelése nyilvánvalóan azt az egyetlen célt szolgálja, hogy a jövőben Japánnak letörje azt az imperialista vágyát, hogy hatalmát kiterjessze a fehérbőrűek által lakot országreszekre, vagy olyan exotikus országokra, amelyek már európai, főleg angol kézen vannak. Nyugat felé Singapore a védelem kulcsa Japán ellen.

Hogyan jött létre a singaporei kikötő? Százharminc évvel ezelőtt Stamford Raffles kishivatalnok és tartalékos tiszt érkezett Indiába Lord Minto társaságában. A két ember rendkívüli szorgalommal és

Holnap: mindenki GALLIA-nál lesz selymekben rendkívüli alkalom CLUJ, Str. Gen. Neculcea No. 2. (Palatul Renner)

okos spekulációkkal nagy üzleti vállalatot fejlesztett Indiában. Néhány évvel később Rafflest kinevezték a meghódított Jáva szigetének kormányzójává. Raffles abban az időben figyelmeztette a londoni kormányt, nehogy kitűzze a brit lobogót, mielőtt a tenger partja nincs megfelelően megerősítve. A kormány nem akart sokat befektetni ebbe az ország részbe. Ehelyett a brit kormány eladta Jáva felét a hollandoknak.

Rafflest vigasztalanul lesújtotta a kormányának ez az intézkedése. Álma volt ugyanis, hogy a Csendes óceán partján egyszer ki fogják tűzni a brit zászlót annak jeléül, hogy az angolok immár ezen a területen is urai a világnak. Londonba jött, felkereste az összes illetékes köröket és könyörögve kérte őket, hogy ne adják fel ezt a fontos pozíciót. Londonban azonban kinevezték. Amíg azután egy holland előretörés félelme aktuális volt. Az angol kormány akkor már belátta, mennyire igaz volt Rafflesnek, aki jól ismerte a távolkeleti viszonyokat. Most már javaslatot kértek arra nézve, hogy milyen ponton erősítsék meg a tengerpartot. Néhány nap múlva újabb értesítést kapott. Közölték vele, hogy nincs szükség a kikötőre, mert a hollandokkal elsimitották az ügyet. Raffles még sem nyugodott. Különben is az új intézkedésekkel elkéstek, mert a huzgó kormányzó már kitűzte a brit lobogót a partvidéknek azon a részén, ahol ma Singapore erődje áll.

Az egykori egyszerű tisztviselő álma Nagy-Britannia sorsdöntő tényezője volt. Singapore nélkül a brit birodalomnak nem lett volna meg az az erős bázisa, amelyre a világhatalmát felépítette. Ha nincs ez a fontos flottabázis, akkor az angol tengeri kereskedelem nem fejlődhetett volna olyan arányúvá, amely a világkereskedelemben első helyet biztosít számára.

Londonból a kereskedelmi út a Távolkelet, valamint Ausztrália és Újzéländ felé a szuezi csatornán át vezet Aden mellett, Indián keresztül a Maláji szigetvilág felé, ahol elágazik északra Kína és Japán irányába, délre pedig Ausztráliába. Singapore áll a keresztuton. Naponta a hajók százai vonulnak el sokmillió értékű áruval a fontos kikötő előtt.

A kikötő parancsnoksága állandó összeköttetésben van a londoni admirálisással. Ha a japán flotta átsoportosul, már a legkisebb mozdulatokat is percek alatt jelentik Londonnak. Mihelyt az erődírművek ágyú működésbe jönnek, lehetővé válik, hogy a londoni blokádra vonatkozó parancsot néhány óra alatt végrehajtsák, anélkül, hogy akár egyetlen brit hadihajó is lenne a közelben.

Ez az oka annak, hogy az angolok félnek a kémeztől. Nem szívesen látják a külföldieket a kikötőnek ezen a területén. A rendőrség kitűnő információs irodája pontosan értesülve van az idegenek kilété felől. Mihelyt a németek és a japánok felbukkannak, azonnal intézkedés történik el-távolításukra.

Japán Singaporet joggal gazdasági expanziós igényeinek fenyegetésül veszi. Anglia az ő kvóta- és vámrendszerével a japán exportot Anglia felé erősen redukálta. A harc a két nagyhatalom között ebben a tekintetben még mindig áll.

Csinosan butorozott szoba egy, esetleg két személy részére, fürdőszoba használattal, azonnal kiadó. (Str. Str. Reg. Ferd. 35 II. emelet 14 ajtó. (Uránia-palota).

Unalmukban rablóbandát alakítottak a nyilaskeresztes ifjak

Lefüleiték az orosházi nyilaskeresztéseket, akik felkelés híján rabolni akartak

Orosháza, július 11. A csendőrségnek napokkal ezelőtt tudomására jutott, hogy Orosházán a tanyák között állítólag felfegyverzett nyilaskeresztes társaság felkelésre készül. A nyomozás során kiderült, hogy a felkelő társaságnak egy Peti József nevű 30 éves napszámos a vezére, aki három fiatalok napszámosával szövetkezett arra, hogy kirabolja a környékbeli tanyákat. A csendőrség az elkövetőkkel, hogy

a nyilaskeresztes párt bűnvádi eljárás alá vont vezére: Virrasztó Mihály azzal hitegette őket, hogy jó lesz készülni, mert hamarosan nagy események fognak történni. A négy legény egyre várt a hívó szóra, de mert ez nem érkezett meg, eszükbe jutott, hogyha már fegyverük van, legalább rabolgatni fognak. A csendőrség mind a négyüket letartóztatta.

A palesztinai jisiv nem enged jogaiból

Moseh Shertok nyilatkozata a bevándorlás feüfüggesztésének kérdéséről

Jeruzsálem, július 11. Hivatalos helyen nem erősítik meg a palesztinai zsidó bevándorlás feüfüggesztéséről szóló ellenőrizhetetlen híradásokat. Bizonyos jelek szerint azonban meg van a tendencia arra, hogy átmeneti intézkedésként a bevándorlás rövid időre való feüfüggesztésével keresessen kibuvót a mai feszültségből. Nagyon érdekes például a hivatalos német távirati irodának ez az értesítése, mely szerint maga a főmufi tett volna olyan ajánlatot a főkormányzóknak, hogy három hónapra zárják be az ország kapuit, mert ez az ára a békeknek és a nyugalomnak az országban. Jeruzsálemi zsidó körökben viszont remélik, hogy Weizmannnak sikerül Londonban elhárítania minden politikai veszedelmet a cionista mű felől.

Ilyen körülmények között a legnagyobb fentartással kell fogadnunk minden verziót és türelmesen be kell várunk az események kibontakozását és nem azokról szóló autentikus jelentéseket.

Ujabb sztrájkmanőver

A küzdelem súlypontja ma Londonban van. Londonban dolgozik Weizmann és Londonban dolgozik az arab delegáció is. A Reuter jeruzsálemi jelentése a sztrájkmozgalom újja-éledéséről közöl hírt. Ezt mesterséges manővernek tekintik arab részről, amelynek az a célja, hogy befolyást gyakoroljon az arab delegáció és az angol kormány között megindult tárgyalásokra.

A Zsidó Távirati Iroda értesítése szerint az arab sztrájkbizottság tagjai hirtelen lendülettel újbol erős propagandához láttak és minden erejükkel azon vannak, hogy megakadályozzák a munka újrafelvételét és az üzletek kinyitását az arabok részéről. Ez a hirtelen felbuzdulás közvetlenül azcn tárgyalások után, amelyek a sztrájk végleges lefolyására irányulnak, kizárólag a londoni arab delegáció sugalmazásának tudható be és mindössze arra az időre szól, amíg Londonban a kormánnyal tárgyal az arab delegáció.

Faragó László az Estlapok Palesztinába küldött munkatársa érdekes intervjút közöl a Pesti Napló legutóbbi számában Mose Shertoktól, a Jewish Agency jeruzsálemi politikai osztályának vezetőjétől.

A budapesti újságíró többek között a következőket írja:

Weizmann és Ben Gurion Londonban Ha a palesztinai napnak száz órája volna, Mose Shertok akkor is panaszkodna, hogy nem futja mindenre az idejéből. A mindenható Jewish Agency vezérkarának ő az egyetlen tagja, aki a „harctéren” maradt. A többiek, doktor Weizmann, Dávid Ben Gurion és Cohn vezértitkár a lázadás első híre repü-

lőgépen Londonba utaztak, hogy az angol kormánnyal harcolják ki azt, amiért a palesztinai kormánnyal már évek óta hiába harcoltak: a Balfour-deklaráció feltétel nélküli keresztülvitelét. Palesztina zsidóságának körében nyílt titok, hogy doktor Weizmannnak, a cionista világszervezet elnökének, elutazása előtt kinos összeütközése volt Sir Arthur Grenfell Wauchoppe-al, palesztina angol főkormánybiztosával. Weizmann a lázadás azonnali kiméltelen elnyomását követelte. Sir Arthur ezt a követelést kereken visszautasította.

Weizmann felugrott székből és valóság-ráförmedt a főkormánybiztosra: „Nos, — mondta — akkor Londonból fogom magammal hozni az utasítást az ön számára!” Fel-szakította a dolgozószoba ajtaját és köszönés nélkül távozott. Haifába repült, hogy ott hajóra szálljon, a főkormánybiztos azonban utána repült a kikötőbe. Mintha misem történt volna, odalépett a bucszkodó Weizmannhoz, szeliden a vállára tette a kezét és szemrehányóan megszólította: „Kedves Weizmann, elfelejtett nekem „good bye“-t mondani!” A nagyvezérkar jelen pillanatban még mindig Londonban tárgyal, mégpedig bizalmas információim szerint teljes sikerrel.

Ami valósággal példa nélkül álló a tulterheltség angol politikai életben. Baldwin angol miniszterelnök öt teljes óra hosszat tárgyalta Weizmannal Palesztina helyzetét. Ben Gurion pedig az angol hadügyminisztériumban folytatott rendkívül fontos tárgyalásokat.

...Es Shertok Jeruzsálemben

Az Angliába repült zsidó vezeték helyett is Mose Shertok, a politikai osztály főnöke dolgozik, szaladgál, tárgyal, löt, fut, éjjelnappal, megállás és fáradság nélkül, pedig súlyos gyomorhaj emészti. Az első napok, az első lövések a betegágyból hozták vissza az íróasztala mellé, ahonnan most már több mint hét hete nem távozott. Délelött Tel-Avivban tárgyal, délután Haifába utazik, a főkormánybiztossal meglátogatja a szétrombolt zsidó telepeket, aztán gyorsan Kairóba repül, hogy az arabok képviselőivel folytasson semleges helyen tárgyalásokat, de még aznap este Jeruzsálembe szignálja a postát. Naponta órák hosszat beszél Londonnal telefonon, tartja a kapcsolatot a palesztinai angol hivatalos körökkel, sőt még rabokkal is.

Shertok az egyetlen benszilott az egész „zsidó kormányban”, ő az egyetlen, aki arabul is beszél, mégpedig olyan folyékony-sággal, hogy az arabok is irigylük érte.

Abdullah üzenete

Fontos üzenetet hoztam Shertok számára Ammanból, Transzjordánia fővárosából, ahova

— minden túlzás nélkül — életem esztelek kockázatásával utaztam. Két hosszú interjúban Transzjordánia uralkodójának, Emir Abdallahnak véleményét kértem ki, az Emir azonban felhasználta a nagyon is ritka külföldi jelenlétét, hogy fontos üzenetet küldjön Shertoknak: „Mondja meg Shertoknak — üzenete —, hogy az arabok várják az iniciatívát a zsidók részéről. Nem volna hiábavaló, ha ő is megkockáztatná az Ammanba való utazást, talán sikerülne közös jóindulattal és közös megegyezéssel egy platformot találni, amely a vérontásnak véget vetne”.

Shertok hálásan fogadta az üzenetet, azonban kissé szkeptikusan ítélte meg Emir Abdallah jelentőségét, mint békebíró.

— Szó van komoly körökben a zsidó bevándorlás beszüntetéséről?

„El vagyunk szánva a végsőkre is”

Ezzel a lehetőséggel csak az arabok és bizonyos hozzájuk közelálló nemarab körök számolnak, mi azonban még a felmerülő pusztá gondolatot is elutasítjuk. Mi nem az itt élő 400.000 zsidó kedvéért hozzuk a felmerhetetlen áldozatokat, hanem amiatt a millió és millió zsidó kedvéért, akik számára Palesztina reményesség, több mint pusztá reményesség: utolsó menedék. És mi nem az araboknak szántottuk ki a mocsarakat, nem az arabok kedvéért szállítottuk le több mint ötven százalékkal a gyermekhalandóságot, vetettük meg a kulturális intézmények alapját, amelyből nagyobb számmal fogva az arabok természetesen nagyobb mértékben profitálnak. Ez az ország a mi országunk, de minden imperialista szándék és törekvés nélkül. Mi nem pusztítjuk el az arabok nancsültvényeit, hanem igenis kórházakat, iskolákat létesítünk számukra, jóléti intézményeinkben részesítjük őket. Mi minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy az arab rétegekkel a legjobb megértésben éljünk. El vagyunk szánva a végsőkre is szánva: a legvégsőidig ragaszkodunk szerzett jogainkhoz, Palesztinai életünket is hajlandók vagyunk áldozni, mert ez az élet semmit sem jelent számunkra, ha a mi országunkról le kellene mondanunk!

Ben Gurion ujra Palesztinában

A legújabb jelentés szerint David Ben Gurion, a Jewish Agency palesztinai exekutív-jének elnöke, aki Londonban, majd Lengyelországban végzett rendkívül fontos politikai tevékenységet, visszakerkezett Palesztinába és átvette az Exekutív vezetését.

Tegnap tárgyalta a jeruzsálemi bíróság annak a három arabnak az ügyét, akiket Israel Chasan, a palesztinai zsidók első áldozatának meggyilkolásával vádoltak. A bíróság általános meglepetésre felmentette a három arabot bizonyítékok hiányában. Az egyiket közülük kéthónapi elzárásra ítélték tiltott fegyverviselés miatt.

Ujabb támadások

A sztrájkmozgalom felújításával a bombamerényletek és támadások is új lendületet vettek az arabok részéről annak ellenére, hogy a szervezett portyázó csapatokat szétverték az angol katonák. Így Nablusz mellett az arabok megtámadtak egy autóbust. A támadás következtében egy zsidó utas életét vesztette, kettő súlyosan megsebesült. Két angol katoná is könnyebb sérüléseket szenvedett. Most számolnak be a palesztinai lapok arról is, hogy az arabok kemény támadást intéztek Ein Charod kolónia ellen. Délután hat órakor kezdték a támadást, amikor a zsidó munkások hazatértek a munkából Gilboa hegyéről. Félórán át lövöldöztek az arabok a hegy csúcsáról a telepésekre. A zsidó örök visszaverték a támadást és a később megérkező katonaság segítségével futásra kényszerítették az arabokat.

Konyhabutorok a legmodernebb kivitelben. A legdivatosabb színekben, nagyon olcsón kaphatók a Str. Barituu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

INNEN — ONNAN

*

Kielben 10 ezer néző előtt felavatták a német munkafront hatvan új zászlóját. Brix gauwalter mondott ünnepi beszédet. A beszéd után a hatvan új zászlót kibontották s a legrégebb kieli zászlóhoz érintették.

Meinburgban megnyitották a 7—M. 90 NSKK Sturm rohamotthonát. Mint az Angrieff írja, a megnyitási ünnepségről szóló tudósításában a rohamotthon a maga egyszerűségében igen kellemes tartózkodási hely.

A Német Állatbarát nevű egyesület kezdeményezésére azok a németországi katonalovak, amelyek a világháborúban résztvettek, kis érmet kapnak „Háborús Bajtárs” felirással. Eddig 1164 kapta meg ezt a kitüntetést. Az inséges hadilovának a Német Állatbarát fejenként félmarza zabengedélyt adott.

Mivel az angol hadseregbe jelentkező újoncok közül a legtöbbet azért utasítják vissza, mert a hiányos táplálkozás miatt testileg fejletlenek, a hadügyminisztérium elhatározta, hogy „hizlaló állomást” állít fel, ahol héthavi különleges étrenddel és gyakorlattal javítják fel a rosszul táplált újoncok testalkatát.

VIII. Edvárd koronázása alkalmából a négy szövetséges állam: Pékak, Selangor, Negri-Sembilan és Pahang szultánjai egy 31 ezer tonnás hadihajót ajándékoznak az uralkodónak, amely hárommillió font sterlingbe fog kerülni.

Az öt nem szövetséges maláji állam: Johore, Kedah, Perlis, Trengganu és Kelantan szultánjai a maguk részéről szintén káprázatos ajándékokkal járulnak a koronázás fényéhez. Következetesen lehet abból, hogy V. György jubileuma alkalmából a jahorei szultán 500 ezer font sterlinget adott a singapuri hadibázis kiépítéséhez.

Az adományok természetéből kitűnik, hogy ezek a maláji uralkodók keletiesen bőkezű adományait a birodalmi eszme iránti érzékkel párosítják.

Johore maláji állam lakatlannak vélt vidékén két eltévedt repülő virágzó kínai telepét talált. Gyönyörű kis városkát, környékén nagyszerűen megművelt földdel. A két repülő jelentette a dolgot és a kormányzat megállapította, hogy ez a település évtizedek óta nem fizetett földhasználati díjat és ezért most elveszik a telepek házat és földjét.

A Sunday Express írja az angol király születésnapján tartott parádé alkalmából, melyen a hagyományos hatalmas medvebőrűvegben vonultak fel a gárdisták. „Az igazság az, hogy a gázmaszk ma sokkal megfelelőbb volna, mint a medvebőrűveg. 1936-ban élünk s nem 1815-ben. De valójában úgy viselkedünk még mindig, mint ha a medvebőrűvegek korában élnénk. Államférfjaink medvebőrűveg-elvekkel rendelkeznek. Mindnyájunknak medvebőrűvegagynak van. A halott mulatban élünk. Baldwin egy medvebőrűveg. Medvebőrűveg-parlamentünk van, medvebőrűveg-pártokkal, medvebőrűveg-bürokráciánk. Nézzünk csak szét a bírósági épületekben és csodálkozzunk medvebőrűveg-jogászaink és medvebőrűveg-törvényeink felett, amelyek ellen az egész nép lázad... A szankciós politika tiszta medvebőrűveg-hülyeség volt. A palesztinai háború gigantikus méretű medvebőrűvegesség. Szabaduljunk már meg medvebőrűvegeinktől. Dobjuk le a fejünkről s járjunk hajdonfótt, mint modern emberekhez illik.

A Sorbonne irodalmi fakultásán doktorrá avatták Ley-Deutsch Mária bécsi táncosnőt, aki két évvel ezelőtt még a berlini színházakban táncolt és amikor el kellett hagynia Németországot, francia revüszínházakban lépett fel. Doktori disszertációja amely Hugó Victor Csavargóiról szólott Francia irodalmi körökben komoly feltűnést keltett.

**CECUL CÂȘTIGULUI DE 6 MILIOANE
PLĂTIT DE COLECTURA
GHEORGHE STĂNOIU**

CU LOZUL N° 18409 S. I

AZ a csekk, amellyel kiutallják a bucuressii

GHEORGHE STĂNOIU

lőeljárásútonál kiutallják

6 milliós nyereményt

Sorsjegyek az első osztályra kaphatók a elüji főknál

Piața Unirii 7.

**Az angliai zsidóság vezetői
Miron Cristea patriárkánál**

London, július 11. Dr. Miron Cristea patriarcha, a romániai görögkeleti egyház feje, tudvalevőleg Londonban tartózkodik, ahol a Canterbury-i érsek, az anglikán egyház fejének hivatalos vendége volt.

Július 8-án tisztelgő látogatást tettek a román patriarchánál az angliai zsidóság vezetői. A zsidó küldöttséget dr. J. H.

Hertz, Nagy-Britannia főrabbija vezette, akit Leonard G. Montefiore, a Joint Foreign Committee (zsidó külügyi bizottság) elnöke és A. G. Brotman, a bizottság titkára kísérték. A román egyházfőnök a Canterbury-i érsek mutatta be az angliai zsidóság vezetőit és a beszélgetés során szóba került a romániai zsidóság helyzete is.

Hogy mennyire komoly ez az elhatározás, azt láthatják abból, hogy ezzel lemondok a legmagasabb sportbeli kitüntetésről, arról, hogy az osztrák együttesben startolhassak az olimpiáson. Megértést kérek álláspontom iránt és kérem, ne tegyenek ki lelkiismereti kényszernek.

Teljes tisztelettel:
Deutsch Judith.

A válasz erre a levélre az volt, hogy az osztrák sportszövetség két évre felfüggesztette Deutsch Judithot és ezzel kettévágta a fiatal leány sportkarrierjét.

Deutsch Judit barátai panaszt akarnak emelni e döntés ellen a szövetségi legfelsőbb bíróságnál, mert a felfüggesztést törvénytelennek tekintik. A sportszövetségről szóló törvény ugyanis nem tartalmaz olyan intézkedést, mely megengedné, hogy valakire ráparancsolják a startot. Ezenkívül rámutatnak arra is, hogy a sport- és tornafront egyik programatikusa célja az ifjúság erkölcsi nevelése is, Deutsch Judith viszont a legmagasabb mértékben volt erkölcsös, amikor lemondott a berlini startról.

**„Mint zsidó nő nem startolhatok
a berlini olimpiáson, mert meggyőződésem tiltja azt” —**

irta lemondó levelében a 17 éves Deutsch Judith, Ausztria uszóbajnoknője. Két evre felfüggesztettek es sportkarrierjét tönkretettek

Bécs, július 11. Lapunk tegnapi számában közöltük, hogy a 17 éves Deutsch Judithot, a Hakoah világhírű uszóbajnoknőjét, aki uszásban több bajnokságot nyert és számos rekordot állított fel, két évre felfüggesztette az ausztriai sportszövetség, mert megtagadta részvételét az osztrák nemzeti együttesben a berlini olimpiáson. Ezért már a gmundeni ifjúsági bajnokságon sem vehet részt.

A bécsi sajtó jelentése szerint ugyanez a sors vár a Hakoah második fiatal uszóbajnoknőjére, a 15 éves Langer Ruthra.

Az ügy előzményeiről az alábbi tudósításunk számol be:

Deutsch Judith, akit a berlini olimpiászra, mint a legjobb kraul-uszónőt jelentette be az ausztriai olimpiai bizottság,

felszólítást kapott néhány nappal ezelőtt, hogy nyujsa be iratait az uszósövetséghez, hogy megkapja a Berlinbe szóló utlevélt.

Deutsch Judith erre a következő levelet intézte az uszósövetséghez:

„Igen tisztelt Uraim! Bocsássák meg mai távollmaradásomat a következő okokból kifolyólag:

Számomra, mint eddig, ma is fennáll az, amit kijelentettem akkor, amikor fogadalmat kértek tőlem az olimpiai tréningnél: Mint zsidó nő nem vehetek részt a berlini olimpiai versenyeken, mert meggyőződésem és lelkiismeretem tiltja azt.

Kijelentem, hogy ez saját, szabad és megmásíthatatlan elhatározásom.

**Costiui gyógyfürdőn
50 százalékos kedvezményt
kapnak az Uj Kelet előfizetői**

Az Uj Kelet kiadóhivatala és a mara-muresi Astra között a napokban megállapodás jött létre, melynek értelmében az Uj Kelet előfizetői Costiui gyógyfürdőn kivételes kedvezményben részesülnek. A megállapodás értelmében az Uj Kelet előfizetői az összes fürdőjegyek árából 50 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR 25 százalékos kedvezményt ad a costiui nyaralóknak. Az ellátás hihetetlenül olcsó, ugyszintén a lakások. A fürdőn orth. kóser vendégül is van. Az Uj Kelet előfizetői a costiui kedvezmények miatt forduljanak Káhn Kálmánhoz, lapunk sighthi megbízottjához.

Figyelembe kell venni az ifjúsági akciónál a hagyományos ortodox elveket

— Braun Henrik iclodi főrabbi levele —

Cluj, július 10. Vettük a következő levelet: Olvasom az Uj Kelet f. hó 23—25 számaiban az Árvagondozó által összehívott ankétól megjelent cikkeket. Mint az ankét résztvevője és mint az ortodox autoritások felhívására tizenkét év előtt alapított „Tora in Derech Erec” iparosjesiva vezetője kötelességemnek tartom a következőkben hozzászólni az ügyhöz:

— En és intézményünk cluji kuratórium agilis tagja: Fisch Sándor ur az ankétan felhívásokban felhívtuk a mozgalom t. vezetése figyelmét, hogy az egész akciót leginkább az ortodox zsidó tábor érít, minthogy Ardealban a zsidó középosztály nagy rétege ortodox. Kérjük, hogy a szakfolyamok felállításánál vegyék figyelembe a tradicionális ortodox elveket.

— Ilyen égető kérdésben nem szabad ezeket figyelmen kívül hagyni, dr. Kertész Jenő elnök ur legnagyobb örömről és megnyugtatónkra kijelentette, hogy el sem képzelheti másképpen, minthogy az Árvagondozó mindig respektálta és támogatta az ortodox elveket. A határozati javaslat felolvasása után, az elnök ur előtt kifejeztem nyugtalanságomat, minthogy a javaslatban jogos kérésünkről semmi említés nincs. Az elnök ur volt szíves azonnal intézkedni és a határozati javas-

latot e szempont szerint kiegészíteni.

Az Uj Kelet múlt hó 25-iki számában említett a szefárd főrabbinál tartott értekezésről, mint annak résztvevője és megindítója, szintén ki kell jelentenem, hogy a szefárd főrabbi és annak hívei leszögezték álláspontja az, hogy a vallásos ortodox réteg csak abban az esetben támogathatja e mozgalmat, ha a tradicionális ortodox elveket százszázalékosan biztosítva látják. Hasonló szellemben nyilatkoztak előttem az ortodox központi iroda vezető emberei is.

Az azonban az Uj Kelet f. évi 25-iki számában közölt határozati javaslatban annak semmi nyoma nincs, sőt annak egyes pontja a vallásos ortodox híveknek nyugtalanságra ad helyet. Kötelességemnek tartom ezután is az igen tisztelt vezetőséget megkérni, — már az ügy sikere és az Árvagondozó presztízse érdekében is — ne adjon alkalmat, a tulnyomó részben vallásos ortodox zsidó kereskedő és iparos osztálynak, a mozgalom iránti bizalmatlanságának és attól távolmaradásának. Ismerve az Árvagondozó jóindulatát és áldozatkészségét minden ortodox intézménnyel szemben és azok alapelveinek respektálását, kérem e kérdés kedvező elintézését.

Braun Henrik
főrabbi, Iclod.

KÖZGAZDASÁG

Ugy Belgiummal, mint Lengyelországgal megszakadással fenyegetnek külkereskedelmi kapcsolataink

Bucuresti, július 11. (Az Uj Kelet tud.) A romániai exportörök igen kellemetlenül érintették azok az aggasztó események, amelyek részben a román-belga, másrészt a román-lengyel külkereskedelmi kapcsolatokat veszélyeztetik.

Illetékes bucuresti körök megállapítják, hogy a belga kormány az a lépése, amellyel a román gabona behozatalát betiltotta, barátságosnak egyáltalában nem nevezhető, amellyel, hogy itt határozottan szerződésességgel állunk szemben. A nemrégiben lérejtött román-belga külkereskedelmi és fizetési konvenció ugyanis úgy intézkedik, hogy egyik fél sem szigoríthatja meg a másik számára biztosított feltételeket. A szerződésben Románia kötelezettséget vállalt, hogy az export ellenértékéből részben a régi keleti tartozásokat, részben az állami tartozások kamatait, részben pedig a Belgiumból importált árukat fogjuk fizetni. Ezeknek a kötelezettségeknek Románia eleget is tett, úgy hogy a buzabehozatal betiltásának represszáliája teljesen indokolatlanul történt.

Bucuresti kormánykörökben meg van-

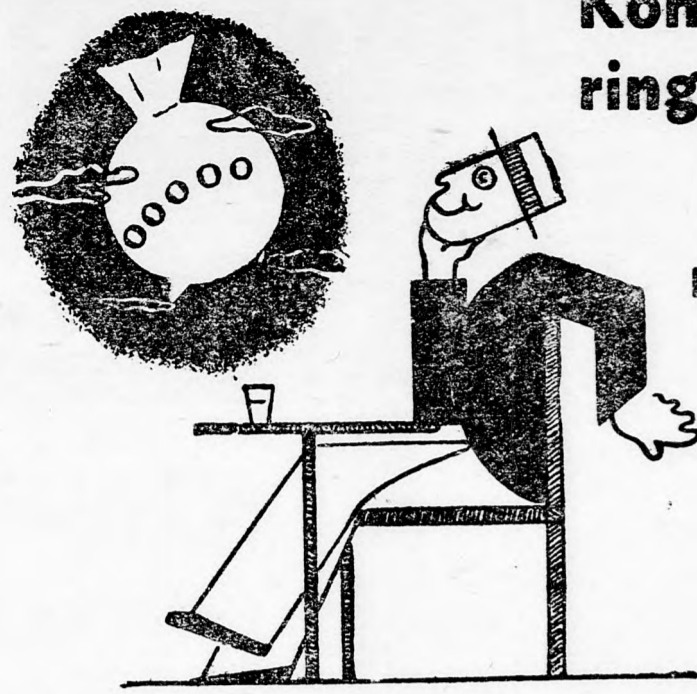
nak győződve róla, hogy az ellentétek rövidesen elsimulnak, annál is inkább, mivel ezek könnyen a román-belga külkereskedelmi és fizetési egyezmény teljes felmondásához vezethetnek.

Lengyelországhoz kapcsolatos viszonyunk még kedvezőlenebbül alakul. A jelenleg is érvényben lévő román-lengyel egyezményt nem mondtuk fel. A román kormány a múlt év decemberében értesítette a varsói kormányt, hogy a konvenciót módosítani kívánja. Azóta azonban a tárgyalásokat felvenni nem tudtuk és bár úgy gyümölcsféléink, mint egyéb exportcikkeink számára kitérő felvevő piacot képez Lengyelország, immár hetedik hónapja, hogy ezzel az országgal külkereskedelmi kapcsolataink teljesen megszakadtak. Jellemző, hogy jól informált bucuresti körökben azt a véleményt hangoztatták, hogy a kritikus helyzetnek a magyarázata abban rejlik, hogy Románia varsói követsége nem tette meg a szükséges lépéseket a tárgyalások újrafelvételére érdekében.

800 millió lej értékű devizát vallottak be az amnesztiát kérő kereskedők. Ismeretes, hogy az illegális külföldi fizetésekre a törvényhozás amnesztiát szavazott meg, mely az illyen devizaügyletek beállítására kötelezte a devizakihágást elkövetett importöröket. A Banca Nationala hozzávetőleges számítása szerint az amnesztiát kért kereskedők bejelentése szerint mintegy 800 millió lej értékű külföldi esedékességet utaltak át a fekete tőzsdé útján. Ennek az összegnek több mint negyedrésze, 262 millió lej, Angliába ment, míg a többi országokba a következők illegális kifizetések történtek: USA 85 millió lej, Hollandia 75 millió lej, Franciaország 71 millió, Németország 69 millió lej, Belgium 56 millió lej, Lengyelország 39 millió lej, Csehszlovákia 36 millió lej, Olaszország 25 millió lej, Svájc 22 millió lej, Ausztria 20 millió és Magyarország 16 millió lej. Arra nézve természetesen, hogy ténylegesen mily összegben történtek fekete átutalások, az amnesztiakimutatás aligha tud választ adni.

Nincs jogában a bíróságnak elutasítania a kereskedők konverziós kéréseit. A konverziós törvény 50. paragrafusának alkalmazása ügyében nagyfontosságú döntést hozott a semmitőszék III. szekciója. Több önkormányzati kereskedő az 50. paragrafusban foglalt kedvezmények igénybevételét kérte, a biai megyei törvényszék azonban a kéréseket elutasította azzal az indoklással, hogy a bíróságnak jogában áll annak az előzetes megállapítása,

hogy a kérelmező kereskedők egyesítik-e az 50. paragrafusban foglalt feltételeket és amennyiben nem a törvényszék a kérést a hitelezők összehívása nélkül elutasíthatja. A kereskedők felfolyamodása révén az ügy a semmitőszék elé került. A kereskedők képviselőtében W. Fildermann ügyvéd azt vitatta, hogy a bíróságnak nincs hatásköre a konv. törvény 50. paragrafusában foglalt kedvezmények iránti kéréseket előzetes megvitatás tárgyává tenni és éppen ebben különbözik a kényszerregezségi eljárás a konverziós moratóriumtól. A k. e. eljárásnál ugyanis a törvény 3 fázist különböztet meg: az első a törvényszéki elnök megállapítása arra nézve, hogy a kereskedő a formai feltételeknek úgy mint 3 évi fennállás, cégbejegyzés, rendes könyvvitel eleget tette-e, mely fázisban a törvényszék elfogadhatja vagy elutasíthatja a kényszerregezségi keresetet. A második fázis a hitelezők leszávatlása, amely egyedül az érdekelt hitelezőktől függ, a harmadik fázis az omologálás, amely már bíróság belátásától függ. Ezzel ellentétben a konverziós törvény 50. paragrafusa semminő formai előfeltételt nem fűz a konverziós moratórium megítéléséhez, hanem csak érdembeni feltételeket állapít meg. A törvényszéknek tehát csak arra van joga és hatásköre, hogy a hitelezőket összehívja, amelyek a konverziós moratórium kérésének elfogadása vagy elvetése felett döntenek. A Casatia több heti tárgyalás után a kereskedők recursának helyt adott.

Könnyű álmokban ringatózni,

DE NEHÉZ AZ ÁLMOT VALÓRA VÁLTANI

CSAK EGY MÓD VAN RÁ, HA ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJEGYÉT O

WAGONS-LITS COOK

Főelárúfónál veszi. A WAGONS-LITS COOK-nál nyeresemények várják Önt!

Sorsjegyeket utáfvéttel házhöz is küldünk

Cluj, Piața Unirii No. 18.

UTAZÁS — NYARALÁS

Egyéni nyaralások Constanțan

A Fekete tenger gyöngyén, Constanțan, a világhírű mamaiai strandon egyéni nyaralási akciókat szerveztünk be.

Lakás a kitűnő Palace szállodában. Kétten kétágyas szép balkonos szobában. A szobák általában a tengerre nyílnak. Folyóvíz a szobákban. Liftszállás.

Étkezés a Transsylvania étteremben. Kitűnő ardeali konyha. Naponta háromszori ét-

kezés étlap szerint. Különleges igények is ki-
elégíthetők (diétás étrend).

Teljes ellátás, kurtaxa, kiszolgálási díjak 15 napra most a főszezónban csak 3450 lej. Vasuton féláru jegy. Kitűnő vasuti összeköttetés.

A részvételi díjak utazási osztályunknál az indulás előtt 5 nappal lefizetendők.

Részletesebb felvilágosítást utazási osztályunk nyújt.

Baia-Maren:

Hotel Stefan-Voda

modern berendezésű szálloda, kávéház és étterem.

Aradon

Fehér Kereszt Nagyszálló

Elegáns komfortos szobák hideg-meleg folyóvízzel. Szobaárak napi 90 és 120 lejtől kiszolgálással együtt. Napi penzió 175 lej.

Nyaraljon az Alexy-villában a Ghilcoș tónál

Európa legszebb klimatikus üdülőhelye. 1000 méter magas. Olcsó családi penzió árak. —
Cím: Alexy Béla Cluj, Piața Unirii 7, vagy Alexy-villa Lacul Ghilcoș, jud. Cluj, u. p. Gheorgheni.

ZIONISTEN LESET

Den neuen aktuellen Roman
PAUL POURTANT

DIE STADT ISRAELS

erlebet die Einwanderung
deutscher Flüchtlinge in
Erez Israel, die euch die-
ser Roman schildert, mit

zu beziehen um

ö. S. 6.90 Ganzleines

ö. S. 4.60 Kartoniert

FIBA Verlag und Versandbuchhandlung
Wien, VI., Gumpendorferstrasse 18.

Hol szálljunk meg?

Clujen

Nívós, elegáns szálloda és kávéház a

NEW-YORK

Telefon 3-16. Telefon 3-16.

Oradeán

Hotel Metropol

elsőrangban berendezett szálloda.
Utazó urak találkozóhelye. Vidéki
autobuszok érkező és induló állomá-
sa. Telefon 909.

PALACE HOTEL

Kávéház és étterem.

A Félix-fürdőbe utazók tájékoztató
irodája. Telefonok: 906 és 907.

Astoria szálloda és kávéház

elegáns, komfortos. Minden szobában
hideg-meleg víz.

Aranyhajók a tenger fenekén

Hogyan kutatnak a tenger kincskeresői az elsüllyedt hajók után

Génuva, július hó. Van egy épület Génuában, úgy hívják, hogy Circonvelazione. Nagyon szép, artiztikus palota, a folyócsinai csendesek és az irodákból is halkán szűrődik ki az írógépek kopácsolása. És van ebben a csendes épületben egy még csendesebb szoba, nagy íróasztal a közepén és a falakon kitűnően elkészített, nagyon pontos és nagyon megbízható földabroszok. Az az úr, aki az íróasztal mögött szokott üldögélni, gyakran feláll, odamegy a térképhez, kicsiny, sokszínű, piros, zöld, kék, sárga zászlócskákat rakosgat ide-oda és ezeknek a zászlóknak a helyét beírja egy könyvbe. Pontosán őrzött könyvbe, amely alig kerül ki az íróasztalra, máris a páncélszekrény mélyében találja magát. A Circonvelazione épületének ez a csendes lakója az ugynevezett Sorima-társaságnak az elnöke és tulajdonosa. Ez az idősebb férfi azzal foglalkozik, hogy keresi az eltűnt hajók helyét és főleg pontos adatokat kér arról, hogy a világ mely részén süllyedtek el gőzösök, milyen típusúak, milyen rakománnyal, melyik szélességi és hosszúsági fok alatt! Ezeknek a hajóroncsoknak a nevét és a helyét jelölik a térképeken a zászlócskák. Ha az értesítés úgy szól, hogy a hajón komoly értékek is voltak, akkor a Circonvelazione csendes szobájának lakója szerződést ír alá, amely arról szól, hogy az elsüllyedt hajót, összes értékeivel és ingóságaival együtt véglegesen megvásárolta...

Arany és ezüst a tenger mélyein

A Sorima vállalat tulajdonosa és főnöke, elnöke és mindenhatója, valójában az elsüllyedt hajók tudósa és egyben kereskedője is. Mert az elsüllyedt hajókon nagyon sokszor komoly értékek is vannak, vagy legalább is voltak, milliók és milliárdok, amelyeket elnyelt a tenger és amit a tenger elnyel, azt bizony nagyon nehéz visszakotorni. De az arany és az ezüst, a platina, az elefántcsont és a pénz csábitása még a tengertől sem tudja eltántorítani az embert.

Komoly tudósok kiszámították, hogy a tengerben nagyon sok arany és nagyon sok ezüst van. Az egyik közülük, Donnak hívják, megállapította, hogy a tenger trószorjaiban közel hatmilliárd tonna arany van felhalmozva. Ez annyit jelent, ha napvilágra lehetne hozni ezt a mérhetetlen mennyiséget, akkor minden emberre jutna belőle: ötvenezer kiló arany. Tehát a szárazföldi aranyművezők ugyancsak elbujhatnak a tenger kincstára mögött. A ten-

gerből aranyat és ezüstöt kitermelni nagyon nehéz, komplikált és költséges vegyi eljárásokra van szükség, amelyek megvédi a tengerben rejtőző aranyat és ezüstöt. De a másik kincs: az elsüllyedt hajók, ott vannak a tenger mélyén. Némelyek évek óta, mások évtizedek, sőt évszázadok óta. Alakultak komoly vállalatok és kalandorvállalatok, hogy napvilágra hozzák az elpusztult hajók értékes rakományát. Egyeseknek sikerült, másoknak nem, valóságos tengeri harcok alakultak ki az ilyen kutatások alkalmával, mert néha megtörtént az is, hogy egyszerre két kincskereső hajó kereste fel ugyanazt a zsákmányt.

A sajtókarikák titka

A tenger kincseinek kutatói körülbelül ötezer elsüllyedt vitorlás, utasszállító gőzös és teherhajó helyét ismerik. Ezek közé tartozik a Lutin nevű óriási brig, mely 1799-ben süllyedt el a holland partok mellett. A Lutin kincseit most kutatják, de az eredmény még nem biztató, mert az óriási acélkup (buvárharang), amelyet a kincsek kiemelésére Amsterdamban készítettek, nem tudta megoldani a Lutin titkát. A legérdekesebb az, hogy a hajóból nem maradt meg semmivel sem több, mint egy harang! Hogyan mentették meg ezt annakidején a tengerészek, azt máig is homály fedi. Ez a harang a londoni Lloyd hajózási társaság palotájában látható és csak akkor szólatatják meg, ha valami ünnepélyes esemény történik a vállalat életében: közgyűlés van, vagy egy új hajót bocsátanak vízre. A Lutin egymillió aranyfonttal süllyedt el és így nem csoda, hogy a Lloyd mindent megpróbál a kincsek kiemelésének érdekében. Lehet, hogy holnap, lehet, hogy csak egy év múlva süllyedni kezd a világ egyik legnagyobb hajója, a Tubantia. 1916 márciusában futott ki a hajó Rotterdamból, de alig egy órával később robbanás történt és a tizennégyezer tonnás gőzös a hullámok mélyére került. Állítólag tengeralattjáró torpedózta meg a Tubantiát és állítólag kétféle millió font arany volt a hajó rakományát képező sajtókarikákban! Legérdekesebb az, hogy az aranyat a német kormány küldte Délamerikába, hogy azon nyersanyagokat vásároljanak. A buvárhajók parancsnoksága erről nem kapott értesítést és így a német tengeralattjáró torpedóját semmi sem akadályozta elindulásánál. A hajó a hollandusoké volt, a németek kártérítést fizettek érte és

AZ ÖN NYARALÓJA nem teljes TELEFON NÉLKÜL

IME EGYES FÜRDŐK ÉS NYARALÓK DIJLÉTELÉ

3 per 8-21 óra között

Sinaia - Bucuresti	40 lei
Călimănești - Bucuresti	60 ..
Băile Herculane - Buc.	60 ..
Sovata - Bucuresti	60 ..
Vatra Dornei - Bucur.	60 ..
Tusnad - Bucuresti	40 ..
Ocna Sibiului - Bucur.	60 ..
Constanța - Bucuresti	60 ..
Balcic - Bucuresti	60 ..

40% Kedvezmény 21 óra után

Ön minden esztendőben nyaralni megy és mindig kiegészíti valamivel nyári lakása kényelmét. Ne feledje, hogy legfontosabb a telefon — és szereltesse fel azonnal. A telefon segítségével állandóan ellenőrizheti irodája működését, cégét, vagy fenntarthatja összeköttetését üzletfeleivel, anélkül, hogy nyaralását megszakítaná. A Román Telefontársaság a fürdők és nyaralók számára kedvezményes szezonizsábást léptetett életbe. Felvilágosítással a helyi telefonhivatalok és a bucaresti központ szolgálnak.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFONĂ

elvesztették a sajtókban elrejtett kétmilliót is. Amikor a háború után kitudódott a titok, megindultak a keresgélések. De a Tubantina a kutató buvároknak nem fedett fel semmit: hiába volt minden küzdelem, évekig tartó keresgélés, a világ legértékesebb sajtókarikája most is ott pihen az ostendei partok közelében. Tulságosan nagy a mélység azon a helyen...

Az elsüllyedt kincses hajók listájának egyik legutolsó tagja az Egypt volt az Artiglio következő prédája. Az Egypt tizennégy esztendővel ezelőtt süllyedt el rengeteg aranyruddal és ezüsttel. Az arany értéke tizmillió font volt.

Először német buvárok próbálkoztak meg a munkával, itt használták először a Gutmasche-féle aluminium buvárkészüléket. A kutatásnál egy francia cirkáló és két angol torpedónaszád is segédkezett és az eredmény egyenlő volt a semmivel. Ekkor jelent meg a láthatáron az Artiglio, hogy befejezze eddigi sikeres kutatásait. A Sorima elküldte erre az utra a világ leghíresebb buvárá, Gianit is, aki bejutott a hajó mélyébe, bejárta a raktárakat, kabinokat és a gépházakat. Gianit a kapitány kabinjában páncélszekrényt talált, amelyet felhoztak a fedélzetre és benne az India Office titkos okmányai voltak. Azután következett még egy páncélszekrény, ebben is csak okmányokat találtak, de végül Gianit megállapította, hol van az Egypt acélhelyisége. Ekkor már megkezdődtek az őszi viharok és az Artiglio parancsnoka, hogy a munkát megkönnyítse, elhatározta a közelben elsüllyedt, hajózási akadályozó löszerszállító gőzös felrobban-

tását. A dinamitpatron előbb robbant fel és vele együtt levegőbe repültek az Artiglio kincskeresői is.

A Sorima ezután felépítette az Artiglio II-t és amikor a tengeri viharok elcsendesedtek, az acélkábelek újból körülfogták a száz méternél is nagyobb mélységben pihenő Egyptet. A buvárok bejutottak a kincses kamrába, amelyen ez a felírás volt olvasható: Bullion-Room. Itt megtalálták az aranyat és ezüstöt, amelyért Gianit és társai életüket áldozták. De a kutatásnak még folytatása is volt: amikor az aranyrudakat Portsmouthban partra szállították, jött a rendőrség és lefoglalta a kincseket. A Sorima, pert indított, hónapokig tartó tárgyalások következtek, buvárok helyett jogászok vitatkoztak és végül is az Artiglio II. elkönnyvelhette a sikert.

Igy kutatnak a tenger kincskeresői az elsüllyedt hajók után. Milliókra van szükség, hogy megszerezhessenek esetleges milliókat. Kutatóhajók kellene, tökéletes felszerelés, jófizetett szakemberek és olyan buvárok, mint a Sorima vállalat Gianija, aki már gazdag ember volt, háztulajdonos, mégse tudott lemondani veszélyes mesterségéről.

Az Országos Zsidó Párt Cluj Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában július 12-én, vasárnap 1/2-1/2 óra között dr. Lebovits Gyula, július 13-án, hétfőn dr. Kertész Fr. Miklós tart inspekción.

SURGÓS ÜGY!

Ha elfelejti a sorsjegyet, elvesztheti a milliót! Mindenki feledékeny. De a szerencse nem. Azonnal jöjjön a

D A C I A

nagy nemzeti sorsjegyruda bármely fiókjába és vásároljon sorsjegyet, a Sorsjátékra.

Az I. osztály huzása szerdán, JULIUS 15.-én.

Figyeljen a „DACIA” cégtáblájára Bucurestiben és a vidéken.

Ma jöjjön és vásároljon sorsjegyet. Holnap a DACIA sorsjegyruda képviselője jön Önhöz, hogy jelentse a nyere-ményt!

S 12.
an
OT
NI
Onf
ÁS
nyek is ki-
ilási díjak
k 3450 lej.
suti össze-
yunknál az
k.
ási osztá-
a
káv-
hideg-
k napf
együtt
exy-
tónál
dülőhelye.
gas. Olcsó
árak. —
Unirii 7,
jud. Cluj,
ESET
man
AELS
ura
Banzleina
Kartoniert
ehhandlung
strasse 10.

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

WIZO konferencia után

Kedves Barátnők! Ez a levél szól mindazon társnőimnek, akik a konferenciát megelőzőleg szóban, vagy írásban kimentették nálam távolmaradásukat a cluji konferenciáról és akiknek mindaddig nem értem rá külön-külön levélben válaszolni.

Érdekes, hogy amilyen különbözők voltak az indító okok, amelyek az egyeseket megakadályozták az utazásban (férj, gyermek, nyaralás, vizsgák, betegség, stb.) a levél refrénje kevés kivétellel mindig kb. így hangzott: „ha legnagyobb sajnálatomra ez alkalommal nem is lehetek Önök közt, gondolatban és lélekben a konferencián leszek és bármit fognak is ott határozni, én ahhoz már eleve is hozzájárulok”.

Ezzel az utolsó szép mondattal akarok most végtáig szállni és egyszer és mindenkorra végezni azzal a babonával, hogy valaki gondolatban ott lehet a konferencián akkor is, ha tényleg és igazában, történetesen természetesen egy aldunai kiránduláson vesz részt.

Asszonyok! Tudom, hogy vannak szituációk, minthogy szétszakítani magát az ember nem tudja, nem tud eleget tenni családi és Wizo kötelezettségének egyidőben. De tudom viszont azt is, hogy sokkal gyakoribb az az eset, amikor Wizo asszonyok csak közönyből, nembánomságból és kényelemszeretetből, előlegezik a vezetőségnek azt a nagy bizalmat, amely ilyen esetekben nem is megfizethető és a fentnevezett okokból inkább gondolatban és lélekben vesznek részt a konferencián, mint valóságban.

A Wizo konferencia legfőbb célja nézetem szerint a tagok közötti testvéri szellem kiméltetése, a konferencia nem jelenti tehát csak az ünnepélyes megnyitót, üdvözléseket, vitát, zárszót és a „Hatikvart”, hanem jelenti mindezt összevéve, plusz konferenciái hangulat, amely kezdődik..... Amikor az ember néha; nem legutóbbszor erőszakkal ragadja ki magát a családi és egyéb leköötöttségekből, otthagyja a hétköznapot és felszáll a leglehetősebb melegeben, vagy hidegben, korán reggel vagy pont délben, szóval legalkalmatlanabb időben, egy harmadosztályú kocsi delegátusáival együtt és számtalan átszállás és viszontagság közepette órákig rázhatja magát, hol fővonalakon, hol vicinálison.

Vonaton, mint tudjuk soha sincs hely, de ha van az ugys mindég másoké, akik bent kényelemben elhelyezkednek, amíg mi odakint koffereken és plédiken és egyéb alkalmatosságokon kuporogva maszatosan, borzasan vigan máris megkezdjük az előkonferenciát. Folytatódik ott, hogy megérkezünk késő este, elszállásolnak bennünket áldozatkész Wizo testvéreknél, jó vagy rossz szállodákban, ahol elenyésző kevés időt töltünk, mert éjjel-nappal együtt vagyunk és konferencián.

A konferencián találkozunk régi, kedves, meghitt arcokkal és azokkal is, kik legutóbb borsót törtek orruk alá, ami azonban rég el van feledve, mert ime egy ügyért, egy cél érdekében ülünk ismét 2-3 napot együtt. Ez idő alatt rosszul eszünk a legszokatlanabb időben, rosszul alszunk, izzadunk és fázunk anélkül hogy észrevennénk, mert konferencia van és mert konferencián ez már így szokás. Izgulunk, lelkesedünk, vitalkozunk, veszekedünk, megsértődünk és kibékülünk, ha konferencia van és ilyenkor minden más: magánélet, privátgondok, világhelyzet, egyszerűen nem létezik, csak egy van: konferencia. Wizo-bajokkal. Wizo-örömmel és konferenciái problémákkal.

Hol tudnánk meg máskor, mint ilyenkor, hogy van egy csoportunk, amely 4 tagból áll és hogy ez a négy asszony elnökség és taglétszám együttvéve. Hogy ők négyen harcolnak a zsidó közöny ellen, amely sziszifuszi munkával még eddig senki nem tudott megbirkózni, ők rendeznek mulatságot, ők végeznek KKL-munkát, ők igyekeznek a növegyelet békülükénységre birmi, szóval ők négyen csinálnak mindent, amit mi itt Timisoarán, vagy másutt 360-an végeztünk több-kevesebb sikerrel. Csendes hősök ez a Wizo történetében.

Ott értesülünk, hogy van Wizo-csoport, amelyet a helység rabbija „cherem” alá helyezett, mert cionista munkát végeznek, ahol

Wizo-asszonyoknak nem szabad belépnie a templomba és ezen asszonyok csak otthon végezhetik csendes imájukat, kérve az eget Urát, nézve le már egyszer az ő elhagyott „kiválasztott” népére és világosítsa meg elméjét a vezetőknek, akikre éppen most olyan nagy szükség volna.

A konferencián panaszkolva el minden csoport a maga speciális helyzetét, amely jól tudjuk cseppet sem speciális, hanem egészen általános és mindenütt ugyanaz, hiszen a zsidóság mai abnormális elhelyezkedéséből adódik.

Ez az alkalom, amikor mindenki elmondhatja buját, baját és mindenki megértő szivekre talál, hiszen a baj közös, csak a tünetek különbözők.

Es itt tünik ki, hogy akár a legelrugaszkodottabb kis faluban lakunk, akár nagy vá-

rosban, zsidóbánatunkkal sohasem lehetünk már egyedül, mert egy nagy közösséghez tartozunk, amelynek minden egyes tagja ki kell, hogy vegye a reá eső részt a zsidó gondból, zsidó hajból és zsidó örömből egyaránt.

Referátumokból, vitákból, rezolúciókból és a fentiekből együttvéve adódik az a konferenciái „szellem”, amelyből tudatosan nem vonhatja ki magát senki és amelyből kivirágzik az asszonyok közt az a munkakészség, amelyre mozgalmunknak égető szüksége van és amelyet konferencia után odahaza tette kell átváltoztatnunk.

A munkánk pedig áldáshoz vezet! De csak akkor, ha mindannyian részt kérünk belőle és nemcsak gondolatban, de testestül-lelkestül ott leszünk mindenütt, ahová a kötelesség hív!

Konkluzió:

Asszonyok járjatok Wizo-konferenciákra!

Szívélyes üdvözléssel:

Dr. Róth Dezsőné.

A cluji WIZO közgyűlése

Junius 29-én zajlott le impozáns keretek között a cluji Wizo közgyűlése a Wizo-konferencia delegátusainak részvétele és a cluji társadalom élénk érdeklődése mellett. A közgyűlés egy tartalmában, mint külső formájában példászerű volt. Az alábbiakban közöljük Wertheimer Samuné nagyhatalú elnöki megnyitójának és Strasszer Elemérné precíz titkári jelentésének főbb részeit.

— Az elnöki megnyitót

— Csoportunk — mondotta Wertheimer Samuné — a lefolyt két évben hivatása átérésében és lassan ugyan, de mindjobban gyarapodó erővel folytatta azt az alkotó munkát, amelyet céljaink élénk tüznek. Amennyiben módunkban van, igyekezünk a nemzeti érzést erősíteni és munkánkat megszerettetni és ami nem kevésbé fontos, és ezzel arányban áll, közönségünk áldozatkészségét megnyerni. Munkásságunkat az eredmények dokumentálják s nem utolsó sorban az utóbbi években elért költségvetési teljesítmények. Rendezett viszonyok között élünk. Köszönet ezért mindazoknak, kik ehhez hozzájárultak, teák rendezésével, munkával, áldozatkészséggel. K. H. munkát is végeztünk, valamint K. K. L. munkát is. Hangsúlyozom, hogy a két alapért még sokkal többet kellene dolgoznunk. Ez minden fejlődésünknek a bázisa. Szép kulturális munkát is végeztünk, de még többet akarunk. A mi Wizónk 7 éves fennállása óta nem stagnált, és ha lassu léptekkel is, de mindig fejlődő irányt mutatott.

A szenvedések csapásai alatt, egyre többen csatlakoznak munkánkhoz és térnek vissza zsidóságukhoz. Hiszen még a Midrás is mondja, hogy amikor Achavusver király Hamannak aláírta a zsidók kiirtására vonatkozó végzését, az többször használt a zsidóságnak a zsidósághoz való visszatérésében, mint a legnagyobb szabadsága idején az emancipáció. Azóta hány Hámán kergette vissza a zsidóságot önmagához.

— De ugyilátszik, hogy még nem szenvedtünk eleget, még mindég sokan hiányzanak sorainkból, akiknek köztünk, a dolgozók között volna a helye, akik értékülknél, értelmességükönél fogva sokat tudnának lendíteni munkánkon, amely a legmagasabb célért, népünk megváltásáért folyik és amely már eddig is többszáz ezer hontalan zsidó testvérünknek adott hazát, megélhetést. De amint Ussischkin mondja, „a közönnel nehezebb megbirkózni, mint az ellenséggel.” Hol találunk olyan büvös szavakat, amelyekkel ezt a közönyt meg-

törni lehetne? Milyen propaganda járna itt eredménnyel. Miként szerezzünk az eszmének új barátokat? Ehhez a felemelő munkához tudniuk kellene minden gondolkodó zsidó asszonynak.

— A legutóbbi palesztinai események szívünkön találtak mindannyiunkat. De nem aljuk fel a harcot. Az első honfoglalás Jozsua, a másodikkal Ezra és Nehemja is sok vér- és pénzáldozatot hoztak. Áldozatok nélkül országot hódítani nem lehet! Történelmi jogon is, mi vagyunk ott az őslakok. A jussunkat minden erőnkkel készek vagyunk megvédeni. A vad kietlen sivatagból mi építettünk ott rövid évek alatt modern városokat, gyárakat, mintagazdaságokat, kórházakat, iskolákat, és a kultura megszámlálhatatlan áldását hoztuk az országnak. Fájdalom, a rombolásokra a pusztításokra az ártatlanul elhullott vérre, hósi halottainkra gondolni. Megsebzett szívvel gyászoljuk őket, de a fájdalom új erőfeszítést belőlünk a továbbépítésre. A Jisuv a megpróbáltatásban megacélosodva került ki a harcából és fenyvesen kiállotta a próbát. A küzdelmes évezredek szenvedései megacélozták a mi erőnket.

— A mi Wizo intézményeink a Szentföldön a zavargások ideje alatt is nagy számú üldözöttnek nyújtottak és nyújtának menedéket. A zsidó jövőnek biztos záloga a mi földünkön fölnevelkedett, egyes gerincű új nemzedék, az ősi zsidó szellem talajára visszaplántált zsidó ifjúság. Mélyen megilletődve és szeretettel gondolunk a mi ottléti ifjúságunkra, amely a zavargások nehéz napjaiban nappal kemény fizikai munkával és éjjel őrtilással védte a zsidó pozíciókat. A váltakozó körülmények, mind újabb helyzetet teremtettek és ezek újabb és újabb feladatok és problémák elé állítják a munkát. Ezeknek megfelelni a mi hivatásunk. Mi a nemzet napszámosai, ezeknek meg akarunk és meg is fogunk felelni. Mindenekelőtt a zsidó kultura fejlesztése a legfőbb kötelességünk.

— És most bucsuzom Önöktől, kedves hölgyeim. Egyévi szabadságot kértem és kaptam egészségem és lelki frissességem helyreállítására céljából. Köszönöm szeretetüket és munkámban való támogatásukat. Szívemből kívánom, hogy a helyemet betöltő bizottság munkája eredményes legyen. Adják át munkakészségüket, szeretetüket a helyemet betöltőknek. Szeressék és becsüljék ezt a küzdelmet, amely egy szenvedő és üldözött nemzet, a mi népünk jövőjéért folyik. Isten áldása kísérje munkájukat.

A titkári beszámoló:

— Mint minden mozgalom — mondotta Strasszer Elemérné titkári jelentésében —, úgy mi is két főcélú tüztünk magunk elé: a külső keret kibővítését és a belső lényeg elmélyítését. Az előbbi úgy próbáltuk elérni, hogy taggyűjtési akciónk révén mind több és több zsidó asszonyt vontunk be nemcsak a tagdíjfizetők névsorába, hanem az ügyben komolyan dolgozó csoportjába is.

— Ami munkánk másik részét, a belső lényeg elmélyítését illeti, ezt tanító és nevelő hatású szemináriumok rendezésével és meghallgatásával igyekeztünk megvalósítani. Nem elég nekünk, — mint ahogy asszonyaink közül sokan hiszik, — hogy lejelek hozzájárulásával a Wizoval szemben kötelességüket kimerítették. Oly szerénytelenek vagyunk, — habár nagyon is meg tudjuk becsülni az adományokat, — hogy szeretnénk, ha ezzel a mechanikus gesztussal nem volnánk megelégedve, de ők maguk követelnék, hogy a Wizo munkába minél intenzívebb betekintést, sőt beleszólást nyerhessenek.

— Jöjjenek, segítsenek nekünk dolgozni! Hiszen a 300-at meghaladó tagjaink közül alig tízed része az asszonyoknak látogatja üléseinket. A rendszeres heti teáink már sokkal öröndetesebb számot könyvelhetnek el javukra. Ezek a keddi összejövetelek képezik egyrészt jövedelmünk főforrását, valamint itt van alkalmunk tudásunk és érzelmeink zsidó szellemben való fejlesztésére is.

Engedjék meg hölgyeim, hogy e helyen egy általánosan elterjedt rágalmat alól — ha csak részben is — tisztázzam ezeket a teákat. Ugyanis uton-utófélen szemünkre vetik, hogy összeülünk enni és kártyázni. Hát ez nem egészen így van. 47 Wizo tea közül, melyből tízet megváltottak, 20 összejövetelünkön előadást hallhattunk. Az előadók voltak: Anchauch, Bärzilai, Bató Lajos, Boskovits Ignác, Danzig Hillel, Geiger Mór, Hermann Dezső, Jámor Ferenc, Marton Ernő, Neufeld Jenőné, Neumann Oszkár, Róth Dezsőné, Wertheimer Samuné és Weinberger Nándorné. Az előadások tárgyat különböző irodalmi, történelmi, politikai és a napi aktuálisokról szólnak, a zsidóság közelről érdeklő és érintő események képezték. Asszonyaink kivétel nélkül a legnagyobb figyelmet szentelték az előadásoknak. A jövőre nézve azonban megfogadjuk, hogy egy tea sem fog elmúlni anélkül, hogy a teán kívül szellemünk is ne kapja meg a maga táplálékát. Utána aztán kártyázhatunk, hogy a kellemest a hasznossal összekössük. Nem tudom melyiket melyik kategóriába sorozzam.

Vendéglátó hölgyeink a következők voltak: Léb Miksáné és Feuerstein Lóriné, Hochmann Jakabné és Preisler Hermanné, Dr. Fischer Tivadarné, Dr. Kohn Gyuláné és Adler Zsigáné, Goldmann Jenőné és Dr. Krausz Imréné, Dr. Szentiványi Leoné, Berger Árpádné, Dr. Hirsch Ferencné, Bezdán Józsefné és Dr. Havas Józsefné, Hönigsberg Miklósné, Dr. Balázs Endréné, Boskovits Ignácné és Strasszer Elemérné, Grün Mórné, Dr. Fischer Józsefné, Adler Józsefné és megb. Rosenberg Endréné, Melchner Hermanné, Weinberger Nándorné, Schächter Wolfné, Grün Samuné, Gottlieb Józsefné, Salamon Jakabné, Sipos Jenőné, Hermann Samuné, Wertheimer Samuné, Finkelstein Alfrédné, Dr. Herc Nándorné, Molnár Samuné, Feuerstein Lóriné, Dr. Weisz Fülöpné, Herskovits Imréné, Kasztner Izsákné és Dr. Glasner Izsákné és Léb Samuné, Gutfried Adolfné és Dr. Lasz Gyuláné, Steiner Izsóné, Glück Izráelné, Dr. Szentiványi Leoné, Léb Miksáné. Továbbá Farkas Józsefné, Farkas Imréné, Löbl Henriké, Codik Jenőné, Dr. Fenichel Mórné, Fischer Kálmáné, Biró Andorné, Judovits Lázárné, Szabó Jenőné és Ritok Lajosné megváltották teákat.

Ezeket kívül bevezettük az idén a Wizo gyermek-délutánokat, melyek programunkba úgy anyagi gyarapodásunk, mint nevelőmunkánk szempontjából nagyon is beleillettek. Gyermek-délutánokat tartottak: Finkelstein Alice és Márta, Grün Klári, Rapaport Bandi, Friss Testvérek, Vass Péter, Nussbacher Mira, Fritsch Testvérek és Grün Anci. A pompás uszonán kívül a gyermekek zsidó-tárgyu mesék és palesztinai történetek felolvasásával, énekekkel, szavalkokkal szórakoznak. Ünnepeinkről tartottak mese formá-

jában előadást, játékaikba zsidó szellemet visznek és ezzel felbecsülhetetlen szolgálatot tesznek nekünk, hiszen reájuk vár a mi munkánk folytatása és azzal hogy ők szinte beleszülettek a palesztinai mozgalomba, megtakarítják nekünk a nevelő propaganda háttér feladatát.

Ezévi rendezvényeink is említést érdemelnek. Megemlékezünk a terítési versenyyel egybekötött konyhaművészeti kiállításról, melyen asszonyaink szaktudásukról és finom ízlésükről tettek tanúságot. Szép, régi héber motívumú ezüstök és a mai Palesztina friss hazai termékeit láthattuk egymás mellett. Három értékes díjat és okleveleket is osztottunk szét a versenyzők között. Következő ténykedésünk a láthatatlan Bál jegyének a kiképzése volt. Ezen akcióval kapcsolatosan új tagokat szereztünk a Wisonak és újabb perselyeket helyeztünk el. — Nagyszerű nyilvános purimi délutánt is rendeztünk. — Herzl—Bialik emlékünnepeinknek, melyet tavaly tartottunk meg, Wertheimer Samuné és Kaszner Rezső előadásai adtak magas színvonalat. — Az Anyák Napját kirándulással kötöttük egybe és itt, valamint később is, levelezőlapokat adtunk el.

Ami csoportunk belső kulturális munkáját illeti, Geiger Mór tartott tíz előadásból álló szemináriumot, melyen a Palesztina-mozgalmat ismertette mindvégig nagyszámu és érdeklődő hallgatóság előtt. — Két héber nyelv kurzust tartottunk még fenn Adler Hubert, illetve Weimann Jenő vezetésével, melyen összesen 8 hölgy vett részt.

Csoportunk a KKL-munkából is kivette részét, amennyiben a perselyek kezelését intézti, rendszeresen vezégyük az esküvői gyűjtéseket, valamint a Széfer Hajeled, a gyerme-

kek különböző ünnepélyes alkalmakkor Aranykönyvbe való beírását is. Ezenkívül most van folyamatban egy komolyabb KKL-munkának a megszervezése. — A KH-munkába úgy kapcsolódunk bele, hogy asszonyaink az itt időző delegátusokat utjakra elkísérik, mindenben segítségükre vannak, sőt egyedül is vesznek fel jegyzéseket. — Megemlítem még, hogy a Sékel-akció lefolytatásánál is sikeresen működöttünk közre, amennyiben körülbelül 100 Sékel adtunk el. — Végül, de nem utolsó sorban, Wizo asszonyaink többször tettek vidéki látogatásokat és ezzel is segítségére voltak a Központ szervező munkájának.

Most, hogy referátumomat befejeztem, joggal csodálkozhatnak hölgyeim és kérdezhetik, ez hát az a nagy munka? Ezen a sok apróságokon dolgoznak annyit a Wizo nők? De ne felejtsek el: látszólag a méhek sem tesznek egyebet, mint zümmögnek, pletykálnak, virágról-virágra látogatva megisznak egy kis teát, mégis ennek a semmi időtöltésnek eredménye a drága, édes méz. I! mi munkánk, a női „Kleinarbeit“ sem valami mutatós nagyszabású teljesítmény. Sokszor követünk el hibákat, vannak közöttünk nézeteltérések, ezek azonban mind eltűnnek abban a tudatban, hogy bármilyen kevéssel, mégis hozzájárulunk ahhoz, hogy gyermekeinknek zsidó nemzeti otthon adhassunk és őket igazabb és becsületesebb élethez hozzásegítsük — fejezte be jelentését **Strasszer Elemérné**.

Ugyanitt említjük meg, hogy Salamon Jakabné precíz pénztári beszámolót, míg Kaszner Ernőné alapos ellenőri jelentést tartott. Kiemelkedő pontja volt a közgyűlésnek Gottlieb Józsefné beszéde, amellyel a szabadságra távozó elnöknőtől vett búcsút.

Herzl-Bialik

Ezekben a napokban, Tamuz napjaiban sokat gondolunk a két névre, a két fogalomra a zsidó nép.

A zsidó naptárban egymás mellett áll a nevük emlékeztetésül minden zsidó nemzedék számára. S két név még nem jelentett oly erős utmutatást és annyi élettartalmat nemzedékek számára, mint Herzl és Bialik neve.

Ez a két név, ez a két szó: maga a zsidó nép reneszánsza, a zsidó nép jövője. Herzl politikai és erkölcsi megújodását jelenti a zsidóságnak, Bialik szellemi és lelki reneszánszát.

Ha azon az uton fog járni a zsidó nép, amelyet Herzl és Bialik jelölt meg számára, előző fog érni a hosszú vándorlás és hanyó-

dás után.

Ha Herzl szelleméből fog meríteni minden zsidó nemzedék népi öntudatot, politikai boldogságot, erkölcsi tartalmat, — nem kell félnie a harctól, amelyet a történelem viharai diktálnak.

Ha Bialik szelleméből, költészetéből, tanításából, ebből a gazdag ősi forrásból fog meríteni új szellemi tartalmat, új szellemi erőket a zsidóságnak, — újra igaz lesz a prófécia, mely arról szól, hogy Clonból indul ki a Tan és a zsidó nép annak a hőfőzője.

Herzl és Bialik szelleme vezesse gondolatunkat és tetteinket a népért és az országért.

Nyári munka a Jung-Wizoban

Irtá: **Anny Rauchinger, Wien**

A legtöbb csoport júliusban tartja utolsó szicháit. Legfőbb ideje tehát annak, hogy kidolgozzuk a nyári programot és megbeszéljük egymásközött a tennivalókat.

Nemcsak megszokott kötelességet jelent a teljesített munka összefoglalása, de szükséges is az esetleg elmulasztottakat pótolni vagy az elkövetkező munkaévre előjegyezni. Mindenekelőtt azonban az a legfontosabb, hogy a nyári munkaszünet alatt is megmaradjon a kontaktus a Jung-Wizo testvérek között és lehetőleg elmélyüljön. Igen nagy súlyt helyezünk arra, hogy nemcsak mint munkatársak, hanem, mint emberek is közeledjünk egymáshoz, miután tapasztalatból tudjuk, hogy a személyes kapcsolat jelenti a közös munkának a legnagyobb értékét. *A szabadban megtartott összejövetelek* alkalmat adnak a közvetlen és gyors megismerkedésre és ilyen módon könnyen lehet új embereket közelhozni a mozgalomhoz, ami rendkívül fontos, mert gondoskodnunk kell megfelelő utánpótlásról. Már az elmúlt évben is irtam az ilyenszerű nyári összejövetelekről és nyári munkáról.

Külön szeretném ez alkalommal aláhúzni, hogy mennyire fontos kisebb vagy nagyobb körben a közösségi élet forcirozása és új vezetők kiképzése. Ami ez utóbbit illeti, az év folyamán már alkalom volt rámutatni arra, hogy mennyire fontos minden egyes csoportban a vezető mellett egy kis csoportot arra nevelni, hogy bizonyos adott körülmények között teljes biztonsággal és érzékkel tudja a csoportmunkát vezetni. Ezáltal eliminálna a gyakran oly akut vezetőkérdés, mindenesetre azon-

ban könnyebbé válna. Egy Jung-Wizo csoport fennállásának nem szabad a vezető kiválásával megszűnnie, legyen ennek a kiválásnak oka alija, házasság, elköltözködés vagy betegség. Az ezen problémából adódó kellemetlen kérdéseket ki lehet küszöbölni, ha idejében gondoskodnak annak megoldásáról.

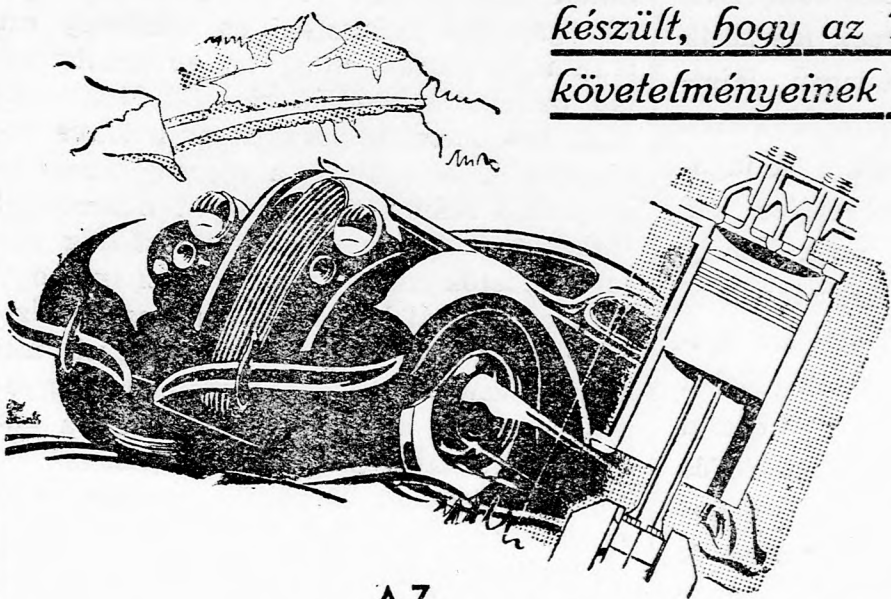
A hebraizációnak sem szabad megszűnie a nyári hónapok alatt. És rendkívül fontos a csoporthoz való hozzátartozandóság kérdésének elmélyítése. Tehát nemcsak az egyén munkája, hanem a munka a közösségért. Ez sem új és nem is akar frázis lenni. De sohasem lehet eléggé hangsúlyozni — különösen a mai időkben és mindenekelőtt azoknak, akiknek ez még nem tűnik magától értetődőnek.

Ezzel kapcsolatban még kell említenem a palesztinai szomorú eseményeket, melyek mindannyiunkra mázsás sulyal nehezdednek. Napról napra új zavargásokról számolnak be a hírek. Ártatlan emberleletek estek áldozatul, fiatal erdőket és ercejszraeli terméseket semmisítették meg. Ki tudja ezt felfogni, hogy mit jelent: emberélet, virág és gyümölcs — az ország büszkesége! Erre a fájdalomra nincs vigasztaló szó. Csak egy örömteljes momentum van számunkra: a zsidóság egységes akarata, egységes utja Erec Jiszraelbe. Mindannyian gyászolva gondolunk halottainkra, akik a hazáért hoztak áldozatot, de ugyanakkor büszkeséggel tölti el a tudat, hogy vannak emberek, akik az országépítés eszméjében egyek!

Ezt az egységességet már a galutban fel kell ismernünk és el kell sajátítanunk. Azért beszéltem az imént a magunk munkájáról és a közösségről.

Ha azt akarja, hogy a TELJESÍTŐKÉPESSÉG LEGMAGASABB

FOKÁT érje el, úgy olyan benzint kell használnia, amely speciálisan arra készült, hogy az 1936-os típusú gépek követelményeinek megfelelően.

AZ ETHYL KÉK BENZIN

antidetónás üzemanyag — a meredek lejtőket könnyebb venni, a sebességváltás gyorsabb és ami a legfőbb, a cilinderekben csökkenti a lökéseket, miáltal megakadályozza a motor kopását.

- Mindezen előnyök dárára az Ethyl kék benzin **OLCSÓBB, MERT TÖBB KILOMÉTER AD LITERENKÉNT.**
- Kiváló minőségű, rendkívül gazdaságos, az Ethyl kék benzint minden autósna elnyben kellene részesítenie. Kapható az „Unirea“ tankállomásain.

ÉRDEKLI ÖNT az Ethyl kék Benzin tudományos értéke? Kérje az „Unirea“ bármelyik tankállomásán illusztrált füzetünket, vagy írjon az „Unirea“ társaságnak, Str. Gen. Berthelot 90, București.

ETHYL KÉK BENZIN

1936 ÜZEMANYAGA

Szerény visszhang a közgyűlésről

Az aradi Wizo delegátusai felejthetetlen impressziókkal távoztak a cluji Wizo-konferenciáról. A kongresszus megrendezése és annak tökéletes és sima lefolyása a cluji Wizo asszonyok kitünő szervezőképességének és munkateljesítményének érdeme, amely a jövőre nézve precedenst kell, hogy szolgáljon. A meleg testvéri fogadtatás pedig azonnal otthonossá és kellemessé tette az ottléteket.

El nem muló élmény volt Dr. Roth Dezsőné az országos Wizo föderáció elnökének magas szárnyalása megnyitójára és filozófiai mélységekben járó előadása, melynek közvetlen hangjával mindenki szívéhez közel férközött. Reiter Lunka szervezeti referátumai mély hatást tettek. A referátum óriási anyagát olyan világos, logikus, mindent összefogó és közvetlen módon ismertette, amely sok vezető politikus férfinek is dicsőségére válna.

Nagyon megkapó és frappáns erejű volt Weinberger Nándornak minden egyes felszólalása és Szidonéknak az országos Wizo szervező pénztárosának ötletes, tárgyilagos és nagyvonalú hozzászólásai, aki külön kiemelte és dicsőítet mondott az aradi Wizo ez évi kulturális munkájáról, amit nagy örömmel vettünk tudomásul. Nagyon jólesően láttuk, hogy az országos Wizo vezetősége milyen részletesen és mennyire megértéssel tárgyalta minden egyes Wizo-csoport kisebb-nagyobb problémáit és mennyire igyekezett mindenképpen módot találni a nehézségek leküzdésére. A tárgyalások irányítása olyan céltudatos és nívós volt, hogy azt tökéletesebben nem lehetett elképzelni. Az igazságnak azonban tartozunk még azzal a megállapítással, hogy általában a delegátusok felszólalásai milyen tájékoztattak, fegyelmeltettek, szorosan a tárgyhoz tartozóak voltak. Hogy ez milyen foku fejlődést jelent, azzal mindenki tisztában lehet.

Ugy hiszem, mindenki átérzte, milyen egységet alkottunk ott mindannyian és éreztük azt a föltétlen bizalmat és szeretetet a központi vezetőség iránt és éreztük a sok Wizo csoporttal való egymáshoz tartozást. Egymás bajai, problémái nem voltak idegenek nekünk és az egymáson segíteni akarás és az egységes munka szükségessége töltötte el egész valónkat.

Általában a női mozgalmakról és összejövetelekről kis mosollyal és kis vállvonogással szoltak az emberek tudomást venni. Kár, hogy ezt a konferenciát férfiak nem

hallgatták végig, mert akkor ők is el kellene ismerjék, hogy a Népszövetség is eljöhett volna tanulni a cluji Wizo-konferenciára! Itt volt nívó, stílus, értékes és egységes munka, ambíció és lelkesedés.

Mi, akik az aradi Wizo képviselőiben voltunk Clujon, tudjuk, hogy sokat kaptunk ettől a kongresszustól — egyénileg és együttvéve. Elképzelhetetlenül nagy és messzeható ennek a nevelő és ösztönző hatása. A Wizo-munka hatalmas méreteiről és teljesítményeiről itt kap az ember igazi áttekintést és szélesebb tudást.

Es kap az ember egy csodálatos érzést, mely megdobogtatja a szívünket és amelyet talán csak az Erec-ben lakó emberek ismernek és amely a mostani szomorú körülmények között talán egyetlen fix pontja életünknek: hogy mi Wizo asszonyok nem végzünk hiábavaló munkát. A mi munkánk nehéz és hátatlan, de az eredmény nem fog elmaradni és talán az lesz legnagyobb elégtételünk, hogy azoknak leszünk idővel a legjobban segítségükre, akik ma még távol állanak tőlünk.

Minden Wizo testvérnek azt kívánom, hogy a cél, a munka és saját maga érdekében föltétlenül menjen el minden Wizo-konferenciára.

Hönigsberg Licy (Arad)

A legrosszabb arcból is napok alatt bárszonyos sima, üde és friss lesz, ha a **Crème vegetale vitaminisée Dr. BERNER** arcápoló szert használja. Garantáltan higany- és gyógyszermentes. A legfinomabb subtropusai növényi kivonatokat tartalmazza. Vitaminusok. Arcbőrnek sejtjeit napok alatt regenerálja. Használja Ön is, megfiatalítja Önt! Kérjen mindenütt **Dr Berner** krémét és szappant.

Crème ára: Tégely ára Lei 80.—
Szappan 1-ig Lei 60.— bevezetési ár
Szappan ára: Lei 20.—
Szeptember 1-ig Lei 16.— bevezetési ár

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszertárban. Megrendelhető a romániai fölerakat: „Agentia Bellissima“ Targu-Mures utján is.

SPORT

Beogradsky — Universitatea

Cluj, július 11. (Az Uj Kelet tud.) Szé- zónzáró kitűnő sporteseménynek ígérkezik a ma délután, a cluji sporttelepen lejá- tásra kerülő Beogradsky—Universitatea nemzetközi labdarugómérkőzés. A jugo- sláv bajnoksapat cluji szereplése elé olyan érdeklődés nyilvánul meg, amely csak az egészen ritka sporteseményeknél volt tapasztalható. A jegyelővétel azt igá- zolja, hogy az érdeklődés szempontjából a Beogradsky cluji játéka bármely eddigi mérkőzéssel vetekszik. Ez az érdeklődés azonban teljesen indokolt, minthogy a Be- ogradsky a jugoszláv válogatott játékosok zömét sorolja tagjai közé, a bajnokságot kitűnő mérleggel nyerte, ugyiszintén kül- földi szereplései is mindenkor a legtelje- sebb siker jegyében zajlottak le.

A jugoszláv bajnoksapat ma délután Clujon a következő összeállításban ját- szik: Jaksics, Ifkovics—Stais, Sztanko- vics—Vojnovics—Kliszarics, Petrofesi— Detlinger—Szekulics—Tomasevics — Se- rics.

A mérkőzés délután fél 7 órakor kez- dődik.

A mérkőzés előtt a cluji rendőrség által dresszírozott nyomozókutyák mutatják be tanítóik vezetésével tudományukat.

Cluj közönségének támogatnia kell a város vízisportjait

Cluj, július 11. (Az Uj Kelet tud.) Cluj vízisportja az utóbbi években — visszaesésben — semmivel sem maralt a többi sportágak mögött. Sőt ha lehet, ví- zisportokban a város sokkal többet vesztett egykori fényéből, mint a többi sport- ágak. Ha pedig Cluj vízisportja vissza- fejlődött, ahelyett, hogy más városok pél- dáját követve előrehaladt volna, abban a helytelen irányításon kívül kétségtelenül sok része van egyrészt a város illetékesei támogatása hiányának, de a közönség sem támogatta ezt a támogatásra mindenké- pen méltó nemes sportágot.

Ilyen körülmények között érthető, hogy Cluj egykor virágzó vízisportja fejlődésé- ben megállott és legjobb sportolói más vá- rosokban helyezkedtek el.

Cluj uszósportjának mai vezetői kétség- telenül helyesen ismerik fel a helyzetet, a-

mikor igyekeznek a város uszósportját tömegsporttá fejleszteni és minthogy ezt majdnem elérték, most az elmaradhatat- lan támogatás módját keresik. Mindenek- előtt is sikerrel interveniáltak a város ve- zetőinél és sikerült is a sportolók részére megfelelő számú szabadjegyet biztosítani. Ehhez azonban anyagiakra is szükség van és a vezetők most azon fáradoznak, hogy a város urainál hassanak oda, hogy a vízi- sportok javára a strandbelépőjegyek mi- nimális emelése révén jövedelemre tegye- nek szert. Itt azonban szükség van a kö- zönség áldozatkészségére is. Szükséges, hogy a strandot látogatók egy-két lejes emelése dacára éppen olyan intenzíven látogassák a nyári fürdőt, mint eddig, hogy Cluj város vízisportja visszahódíthassa azt a pozícióját, amelyet annakidején beho- zhatatlanul tartott. A közönség szempont- jából az egy-két lej kevés szerepet játszik, a város vízisportja szempontjából életké- ré.

Kizárólag a sportszerető közönségen mulik, hogy a város ismét fejlődésben le- vő vízisportja ne álljon meg a megkez- dett uton.

2:0-ra vezet Németország a DO zónadöntő- jében. Zágrábból jelentik: Pénteken kezdő- dött meg a német—jugoszláv Davis Cup Eu- rópa zóna döntő. A németek a két első egyest megnyerték s végső győzelmük már nem vi- tás. Cramm 6:4, 6:2, 6:8, 6:2 arányban győ- zött Pallada, Henkel 6:1, 6:2, 6:4 arányban Puncce ellen. Szombaton a párost játsszák le.

Megkezdődtek Románia ezévi nemzetközi teniszbajnokságai. Bucurestiből jelentik: Ro- mánia nemzetközi teniszbajnokságai tegnap megkezdődtek. A benevezett külföldi versenyzők teljes számban el is indultak, úgy, hogy igazán szép küzdelmekre van kilátás. Az első napon már több érdekes mérkőzés volt. Eredmények: Férfi egyes: Cernoch cseh—Pustay 6:4, 6:3. Petó magyar—Hamburger 6:2, 6:0. Caralulis—Koltz 6:3, 6:2. Henkel német—Benedek 6:4, 6:4. Csejnar cseh—Coltz 2:6, 6:0, 6:1. Detmar német—Poulieff 6:2, 6:4. Botez—Csikos jugoszláv 6:2, 6:1. Női egyes: Kappel német—Roncea 6:3, 6:0. Deutschné cseh—P. Zizovits 9:7, 6:1. Somo- gyi—Hossu 6:0, 6:1. Kovács jugoszláv—Pou- lieffné 6:1, 6:4.

A Nemzeti Bajnokság bizottsága keddi ülésén véglegesen összeállítja az őszi bajnoki műsort. Egyelőre az A. liga mérkőzéseit sor- solják ki, a B. liga műsorának összeállítására később kerül sor. Az NB elhatározta, hogy

Dr. Gustin nevét viseli az igazi Lithinés

Ellenőrizze a dobozon a Dr. Gustin feliratot. Ez a legfőbb biztosítéka annak, hogy egészségét megóvja egy kellemes itallal. Azok az előnyök, amiket a

Lithinés du Dr. Gustin

használata nyújt betegnek és egészségesnek egyaránt, eme speci- alitás utánózhatalan összetételének, valamint az alkotó anyagok tisztaságának köszönhető. A LITHINÉS du Dr. GUSTIN nélkülözhetetlen az összes vese—máj—bél—és izületi megbetegedéseknek! A LITHINÉS du Dr. GUSTIN-nal előállított gyógyital igen izletes ivóvíz, duss zénsavtartalmu, kitűnően keverhető bármilyen itallal, különösen borral és szörpökkel, amelyeknek kitűnő ízet ad.

30 év óta sikeresen népszerűsítve, évente több millió liter állítanak elő és használnak az egész országban.

az őszi fordulót tizenegy játéknapon, tehát tizenegy teljes fordulóval bonyolítja le.

Anyagi nehézségek az USA olimpiai kikül- detése körül. Newyorkból jelentik: Ismeretes, hogy az USA részvétele a berlini olimpiáson két szavazaton dönt el, előrelátható volt te- hát, hogy az amerikai zsidó mecénások ezut- tal nem fogják az USA sportját anyagi tá- mogatásban részesíteni és a küldetés körül nehézségek támadnak. Egyelőre az a hely- zet, hogy még 150.000 dollár hiányzik a költ- ségekből s az olimpiai bizottság a lefoglalt kabinok közül negyvenet visszarendelt. Ez egyébként az első eset, amikor az Egyesült Államok az olimpiáson nem indítanak az összes sportágban versenyzőt.

Engedélyezték a Bocsikai romániai meccseit. Szerdán késő este dönt el, hogy a legfőbb román sporthatóság az OETR engedélyezte a Bocsikai három mérkőzését Timisoarán, Aradon és Oradeán. Végleges az is, hogy a Ferencváros is megkapta az engedélyt, hogy Bucurestiben vendégszerepeljen.

Háda a Ferencváros kapusa megváltik egyéjszétől. Budapestről jelentik: A Fe-

rencváros Torna Club vezetősége elhatározta, hogy sokszoros válogatott kapuvédőjét sza- badlistára teszi. Az elbocsátásra az adott olt, hogy a jeles labdarugó az utóbbi időkben sprtszerűtlen életmódot folytatott és formá- jában visszaesett.

Még ebben az évben módosítják a B ligák rendszerét. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság Bizottságának elnöke, Al. Capa- tana javaslaton dolgozik, amely a Nemzeti Bajnokság B. csoportjainak mai beosztását van hivatva más kategorizálás szerint ren- dezni. Szó van arról, hogy tízes mezőnyű második osztályt létesítsenek, míg a többi egyesületek — amint ezen véleményében az Uj Kelet is kifejezést adott — C. ligát ké- pezzenek, több csoportban. Minden valószí- nőség szerint már a jövő hét elején a javaslat elkészül, amellyel egyébként Tilea Viorel dr., a Labdarugószövetség elnöke is egyetért.

Vogl, a cluji Victoria edzője, minden való- színűség szerint elhagyja Clujt és Bucuresti- be költözik, ahol a Makkbai edzői tisztjét töl- tené be.

APRÓHIRDETÉSEK

Hölgyek figyelmébe! Hajmunkákat és pa- rókákat úgy egyszerű, mint művészi for- mába, legtökéletesebben készítik, vagy me- dell beküldése elegendő. Paróka villanyondo- lálását 225 lejért vállalom. Legmegbízhatóbb cég, Mussa, P. Unirii 23.

Ne mulassza el szerencsésjét! Vásároljon 25 lejért egy nyugdíjas sorsjegyet és vegyen részt július 20-án 250 értékes nyeremény sor- solásában. 1 hálószoba, 1 szalon, 1 konyha- berendezés a főbb nyeremények. Vidéki ren- delésnél kérünk 8 lej portóköltséget. Admi- nistratia Loteriei „Agimex” Cluj, Piata Unirii 3.

Komoly képviselést vagy utazói állást ke- res garancia és kaucióképes agilis fiatalem- ber. Választ „Utazó” jelígre a kiadóba kér.

Sörkezelésben jártas fiatalember állást ke- res. Jelíge „Szerény igényű”.

Kézpénzkaucióval rendelkező ügyes fiatal- ember bármilyen elhelyezkedést keres. „Fia- talember” jelígre.

Kiadó augusztus elsejére két szoba irodá- nak vagy orvosi rendelőnek. Marechal Foch 45. szám.

Vennék jókarban levő használt gumicső- vet borszivó géphez, másfél collost. Weisz József, Cluj, Str. N. Filipescu 4.

Uccai négy helyiségből álló elsőemeleti la- kás irodának, rendelőnek, szalonnak kiadó azonnalra, vagy augusztusra. Regele Ferdi- nand 23. Udvari tűzlehelység tágas, világos azonnalra kiadó. Regele Ferdinand 21.

Fűszerüzlet berendezés nagyon olcsón el- adó. Cim a kiadóban.

Egy különbejáratu, szép, nagy butorozott szoba, vagy egy szoba, konyha speizzal ki- adó. Cim: C. Reg. ferd. 3. emelet 26.

Angol egyetemista a nyarat Clujon tölti, angol órákat adna. „Angol” jelígre a ki- adóba.

Egy 28 éves, csinos megjelenésű, érettségi- zett és szép állásban levő főkönyvelő keres feleségül egy 20—22 éves zsidó vallású leányt 300.000 lej hozománnyal. Bővebbet „Mira” házasságközvetítő irodánál, Cluj, Calea Re- gele Ferdinand 116.

Két Czur Salom parcella eladó. Cim a kiadóban.

Eladó évtized óta fennálló jömenetelű fű- szerüzlet, betegség miatt. Bővebbet Jakab Regele Ferdinand 53. I. em. 6.

Palesztinába kivándorolni óhajto leány ré- szére azonnali alkalom nyílik. Közlebbit „Haifa” jelíge alatt.

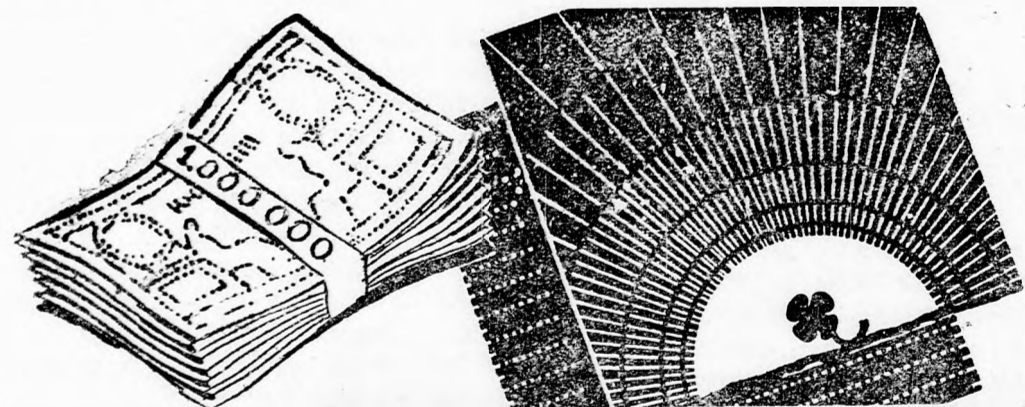
Férjhez adnám 34 éves csinos gyermektel- len özvegy izr. uriaszony barátnőmet, biz- tos egzisztenciájú minden információt kibíró intelligens uriemberhez 150.000 lej kézpénz hozománnyal, 3 szoba butor és kelengyével. „Diszkreció” jelígre a kiadóba

Szülők! Liceumistákat negyedik osztályig pótvizsgára felelősséggel vállalom. Fizetés csak siker esetén. Érdeklődni július 15ig Str. Rudeanu 25. Frizeria Wagner.

Aki a „Takarékosság” rt. bármelyik ke- reskedő cégénél legalább 500 lej értékű árut kézpénzért vásárol, ingyen kap egy magán- alkalmazott sorsjegyet. Vásárlási könyvec- kére az ingyenakció nem érvényes.

Keresünk azonnali belépésre pénztárkeze- lésben jártas, garanciaképes tisztviselőnt. Írásbeli ajánlatokat „Speciális” jelígre Ru- dolf Mosse hirdetőbe. Cluj, kérünk.

Keresek tűzlehelységet forgalmas helyen, textilüzletnek, ajánlatokat „lelépés” jelígre.

Nagy sorsjegyarúda

AURORA

A XI. SORSJÁTÉK I. OSZTÁLYÁRA (huzás július 15) VÁSÁROLJON SORSJEGYET az AURORA sorsjegyirodában.

székhelyek és sorsjegyarúda az ország minden városában AURORA teljesen új szétosztási rendszer alapján alakult, a BRAZILIAI RENDSZER ALAPJÁN. Az AURORA nagy sorsjegyarúda irodái állandó kontaktust tartanak fenn minden játékosal, bárhol is lakjon az és a játékos lakhelyén közli a nyereményeket, még ha azok a legkisebbek is.

Csehszlovákiában helyezik el a szovjet légihaderő pótkeretét

Német lap cikke a francia-szovjet-cseh katonai egyezményről

Berlin, július 11. A Deutsche Allgemeine Zeitung érdekes cikket közöl a francia-szovjet-cseh katonai egyezményről. Részletesen beszámolt arról, hogy mekkora az a haderő, amelyet a szovjet cseh területen helyeztek el és arról is tud, hogy már a legutóbbi nagy hadgyakorlaton elhatározták, miszerint a francia-szovjet-csehországi haderő egy magasrangú francia katonatiszt vezetésére alá kerül. Ma is Csehországban tartózkodik 14 szovjet katonatiszt, akik az égeri főparancsnokságon teljesítenek szolgálatot. A lap szerint Hostauban Deminszky szovjetorosz tábornok, mint tanácsadó szerepel a vezérkar-

ban. A Deutsche Allgemeine Zeitung megállapítása szerint, már márciusban tartottak egy tanácskozást, amelyen jelen volt Benes köztársasági elnök, a külügyminiszter, több magasrangú tiszttel egyetemben tárgyalást folytattak a szovjetorosz megbízottakkal, mely szerint a szovjet légihaderő pótkeretét Csehországban helyezték el. Már most — írja a lap — 30 megfigyelő repülő van Csehországban, 3 egyenként 30 gépből álló bombavető raj, kilenc darab különleges rohamgép és 3 raj, összesen 324 gépből álló vadászpótkeret.

Hamisított Sulchan Aruch-al indítanak új antiszemita kampányt Németországban

Mi legyen a „vegyesvérűek“ sorsa? A drezdai felsőbb bíróság érdekes ítélete

Frankfurt, július 11. A drezdai törvényszék a napokban érdekes ítéletet hozott egy vegyes házasságból származott gyermek ügyében. Az árja és zsidó házaspár nemrégén elvált egymástól és per indult meg a gyermek hovatartozása miatt. Az elsőfokú bíróság a fiúcskát az anyának ítélte azzal, hogy fájlag a gyermek zsidó anyja körébe tartozik.

Ezt az ítéletet a drezdai felsőbb bíróság megváltoztatta azzal az indoklással, hogy a vegyes házasságok törvénye kezelésének célja az, hogy a német néphe behatolt zsidó vér lehetőleg minél gyorsabban és minél távolabbi körökbe fosztassék, hogy ilyen módon a fajvegyület belátható időn belül eltűnjön. Ezért a vegyesvérűeket egyes vonatkozásokban úgy kell kezelni, mint zsidókat, más vonatkozásokban azonban úgy kell őket tekinteni, mintha árjak lennének. A katonai védőkötelettség, a német iskolákba és egyetemekre való felvétel tekintetében bizonyos kiegyenlítődést kell keresni a javukra. A vegyesvérűeket, amennyiben értékes kvalitásúak, fel kell a törvény keretein belül használni az árja társadalom javára. A gyermeket tehát nem a zsidó anyának ítélték, hanem az árja apának.

Ugyanakkor, amikor ez a mai viszonyok között „liberális“ ítélet elhangzott, Magdeburgban dr Johann Leers cikket közölt, amelyben közhírré teszi, hogy „Pénz és vér a zsidóságban“ cím alatt megjelent a Sulchan

Aruch első kötetének német fordítása is. A fordítást Hermann Schröer tanár és ügyvéd készítette és nemzeti szocialista szellemben kommentálta. A cikkíró sajnálkozik afölött, hogy a héberül tudó teológusok között egy sem akadt, aki fordításával módot adott volna a zsidók „titkos“ irodalmába való betekintésre, mint ahogy azt régebben a prágai Rohling cselekedte, aki lefordította a Talmudot.

Nyilvánvaló, hogy ezuttal a Sulchan Aruch tendenciózus hamisításáról van szó, amivel az olimpiai játékok lezajlása után be akarják indítani az újabb zsidóellenes kampányt.

— Amerikában a legújócska foglalkozás a színészet. Londonból jelentik: A csikágói Keeley-intézet 1935-ben 782 embert kezelt iszákosság ellen. Ezek között volt 98 újságíró, 40 orvos, 29 ügyvéd, 11 kereskedő, 9 üzleti alkalmazott, 8 gazda és — csak egyetlen kocsmáros. A legújócska foglalkozásnak az intézet a színészetet találta, mert öt év alatt csak három színészt kezelt.

— Százhuszonegy éves és naponta harminc kilométert gyalogol. Belgrádból jelentik: Boszna-Bród mellett él Szerbia legöregebb asszonya, aki 121 éves. Az öregasszony 80 éves fiával együtt még ma is naponta megtesz gyalog mintegy 30 kilométert, tekintet nélkül arra, hogy mind a ketten nagyon szegények és kéregetésből élnek.

Íme egy kitűnő recept fogainak megszépítésére

Egy antiszeptikus módszer, amely tisztít és a fogaknak új, ragyogó fényt és természetes fehérséget ad

Ahhoz, hogy szép és vonzó legyen, fogai úgy kell csillogjanak, mint a drágakövek. Ezt az eredményt úgy érheti el, ha követi az emberek ezreinek példáját, akik a Kolynos-t alkalmazzák.

Kenjen egy cm-nyi Kolynos-t egy száraz kefére, az antiszeptikus Kolynos habja rögtön behatol a legapróbb fogközökbe, megölve a baktériumok millióit, amelyek fogait megtámadják. Rövid időn belül azok fehérekké és ragyogókká válnak és a szájban a tisztaság felüdítő érzése marad.

Meg lesz lepve, hogyan változtatja át Kolynos foltos és elszíntelenedett fogait. Vegyen nagy tubust, mert gazdaságosabb.

Titulescu a fővárosba érkezett és kihallgatásra ment az uralkodóhoz

A kormány nyári programot készített. A nemzeti parasztpárt ardeali szárnya mégis folytatja politikai akcióját

Bucuresti, július 11. (Az Uj Kelet tud.) Titulescu külügyminiszter tegnap délben 12 óra 45 perckor a fővárosba érkezett. A külügyminisztert meleg fogadtatásban részesítették hazaérkezése alkalmából. A pályaudvaron várták a román politikai élet és a diplomáciai kar előkelőségei. A kormányt Inculeț belügyminiszter és Pop Valer igazságügyminiszter képviselték, míg a külügyminiszter kíséretében érkeztek meg Savel Radulescu külügyi alminiszter és Antonescu pénzügyminiszter.

Titulescu külügyminiszter néhány percig elbeszélgetett a pályaudvaron a fogadtatására megjelent személyiségekkel. Különösen d'Ormesson volt francia nagykövetet tüntette ki szívélyességével és Elena Vacarescut, a román kultúra neves külföldi reprezentánsát. A pályaudvarról egyenesen a királyi palotába hajtott Titulescu, ahol kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt.

Az a tény, hogy a külügyminiszter egyenesen a királyi palotába ment, mielőtt a miniszterelnökkel találkozott is volna, különböző kombinációkra ad alkalmat és arra magyarázzák, hogy a külügyminiszter váratlan hazaérkezése belpolitikai háttere van.

Ezzel szemben a kormány köreiből továbbra is optimista hangulat uralkodik. A péntek esti minisztertanácsban, a Curenul szerint Antonescu pénzügyminiszter ismertette a Csehszlovákiával folytatott hadianyagszállítási tárgyalások menetét és közölte, hogy e célból 200 millió koronás kölcsönt fog kötni Csehszlovákiában, amit kizárólag a hadianyagrendelések fizetésére fognak fordítani. Ezen összeg erejéig Románia gabonát és fát fog Csehszlovákiába szállítani.

A minisztertanács a kormány nyári

programjával is foglalkozott. Elhatározták többek között, hogy több centrumban értekezleteket fognak tartani a kormány képviselői a helyi hatóságokkal. A Curenul értesülése szerint az első ilyen értekezletet demonstratív módon Clujon fogják megtartani, ami egyben válasz is lesz a vintul de josi gyűlésre és az ott elhangzott nyilatkozatokra.

A minisztertanácsban Sassu miniszter rámutatott arra, hogy a buzaértékesítési dekrétum által igen kedvező árakat értek el és növelték a gabonakötéseket.

A Credinta és a Tempo című lapok más sajtóorgánumok ellenkező híradásaival szemben egyöntetűen fenntartják azon információjukat, hogy a kormány átszervezésére nem most, hanem csak ősszel kerül sor. Hir szerint Dinu Bratianu és Tatarescu között ilyenértelmű megállapodás is jött létre. Sőt, állítólag, a leváltandó miniszterek személyében is megállapodtak.

A Tempo cáfolja azokat a híreket is, melyek szerint a nemzeti parasztpárt ardeali szárnya nem folytathatja a nyári folyamán Vintul de Joson meghirdetett akcióját. A lap tudni véli, hogy július 19-én 3000 körzetben fognak gyűléseket tartani. Megtartják az abrudi, moarai és satumarei gyűléseket is, végül pedig Alba-Iulian tanak nagygyűlést.

925 millió lej bevételből csak 9 milliót költ gyógyszerekre a munkásbiztosító pénztár. A központi munkásbiztosító pénztár 1936-37. évi költségvetésének végösszege 925 millió lejre rug. Jellemző az adminisztratív kiadások túlzott mivoltára, hogy amikor a személyzeti kiadások majdnem felét emésztik fel a bevételeknek, akkor a munkásbiztosító pénztárak gyógyszereszközletének fedezésére csak 9 millió lejt vettek fel a költségvetésbe.

Nagy HIVATALOS SORSJEGYÁRUDA

Főhelyek Bucuresti — Cluj. Elosztó irodák az egész országban

A Hivatalos SORSJEGYÁRUDA és a POSTAHIVATALOK eddig tízmilliókat fizettek ki. Két egyenként egy milliós nyeresemény és számtalan nagy nyeresemény csak az utolsó húzás alkalmával.

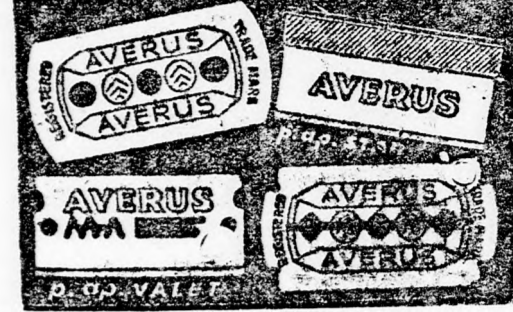
A Postahivatalok közötti szolgálat a SORSJEGYEK elosztására a falvakban a farsangi levélhordók által.

A 11. Sorsjátékra, amely most kezdődik és az első osztály húzását július 15-én tartja meg, a leggyorsabb, legkomolyabb, legszerencsésebb sorsjegyarúsi szolgálatot nyújtja a

HIVATALOS SORSJEGYÁRUDA Bucuresti—Cluj és az ország minden városában POSTAHIVATALOK az ország minden falujában

FÜRDŐRE csak az AVERUS

PENGÉVEL

Ujdonság! Sűrű és kemény száru szakáll borotválására kérje az „AVERUS” speciál-pengét, 0,08 mm. piros borítékban. Tegyen kísérletet. Szakértőktől kedvelve, acél garantálva, tartós él.

HIREK

— A király napiparancsa a cserkeszerekez. Bucurestiből jelentik: Az uralkodó tegnapi parancsot intézett a strájerekhez és cserkeszerekhez, akiket megdicsőít június 8-án mutatott fegyelmükért és odaadásukért. A strájerek mondja a napiparancs — június 8-án fájdalmas vizsgát tettek, de amelyből győzedelmesen kerültek ki. Mindazoknak, akik a helyszínen voltak, legmélegebb köszönetemet fejezem ki. Egészséget! Károly.

— Alarcos banditák kiraboltak egy bucovinai zsidó fűszerkereskedő házaspárt. Cernautiból jelentik: A Sadagura melletti Serautzil község egyetlen fűszerkereskedésébe, amelynek tulajdonosa egy öreg házaspár, David Tauber és felesége, csütörtökön este három Alarcos bandita hatolt be. A rablók felszólították Tauberéket, adják át pénzüket. Az öregek erre nem voltak hajlandók, mire a támadók agyonszurkálták Taubert, feleségét pedig össze-vissza verték, majd elloptak 20.000 lej készpénzt és nagymennyiségű árut. A nyomozás folyik.

— A japán udvariasság alapszabályai. A japán udvariasság, vendégbarátság és az idegenekhez való alkalmazkodás ma már köztudomászerű. A japánok maguk nagyon vigyáznak erre és éppen ezért még most is igyekeznek javítani e téren, ahol csak lehet és ahol szükségesnek mutatkozik. A japánok véleménye szerint különösen a női kiszolgálószemélyzet szorul oktatásra. Eppen ezért a japán idegenforgalmi iroda röpiratot adott ki ama női alkalmazottak számára, akik idegenekkel érintkeznek. A röpiratnak az a címe: Hogyan viselkedem az idegennel szemben? A röpirat azután különböző utasításokat tartalmaz, a japán udvariasságok változásos alapszabályait. Így megtudjuk, hogy a japán szolgálónak nem szabad sem vihogni, se fecsegni az idegen előtt. Nem szabad utazni azokat a „bolondos gesztusokat, amiket amerikai filmekben láthat az ember”. Nem szabad banánt enni hámozatlanul. Viszont megengedett, hogy felszólalás alkalmával oldalbal-késsel figyelmeztessék egymást az alkalmazottakat, ellenben Japánban a nagyon szokásos fülhúzás tilos.

— Különös akvizíció. Sighetről jelentik: Néhány nappal ezelőtt megjelent Sigheten egy jólöltözött, idegen férfi, aki Em. B. Munteanu inspektorként mutatkozott be és Peta Petru, a sighetli munkaügyi hivatal vezetőjének kíséretében több nagyiparosnál és nagykereskedőnél tett látogatást. Többek között felkereste Fuchs Eduárd sighetli téglagyárost is, akit felszólított, hogy legalább két évre fizessen elő a Gazeta Meseriasilor című lapra, ellenkező esetben jegyzőkönyvet vesz föl azokról a munkaügyi kihágásokról és szabályellenességekről, amelyeket a gyárban tapasztalt. Fuchs igazgató nem reagált a fenyegetésre és kiutasította az állnspektort. Emil B. Munteanu urról kiderült, hogy „lapinspektor”, aki a Gazeta Meseriasilor c. lapban cikkeket helyez el azokról a cégekről, amelyeket meglátogat. A cikk beállítása attól függ, hogy az illető cégtulajdonos előfizetett-e a lapra, vagy sem. Munkatársunk érdeklődött Peta munkaügyi hivatali vezetőnél, hogy milyen címen támogatta Emil B. Munteanu urat, mire a tisztviselő kijelentette, hogy erre nézve Mudura satumarei munkaügyi felügyelőtől kapott utasítást s ő csupán ennek a hivatalos felszólításnak engedelmessékedett. A sighetli kereskedők és iparosok nem „áldoztak” sokat az állnspektor céljaira, mert három évvel ezelőtt már megjárták egy állnspektorral, aki a prefektustól kezdve mindenkit végigzsarolt s most töltötte le emiatt büntetését Sigheten.

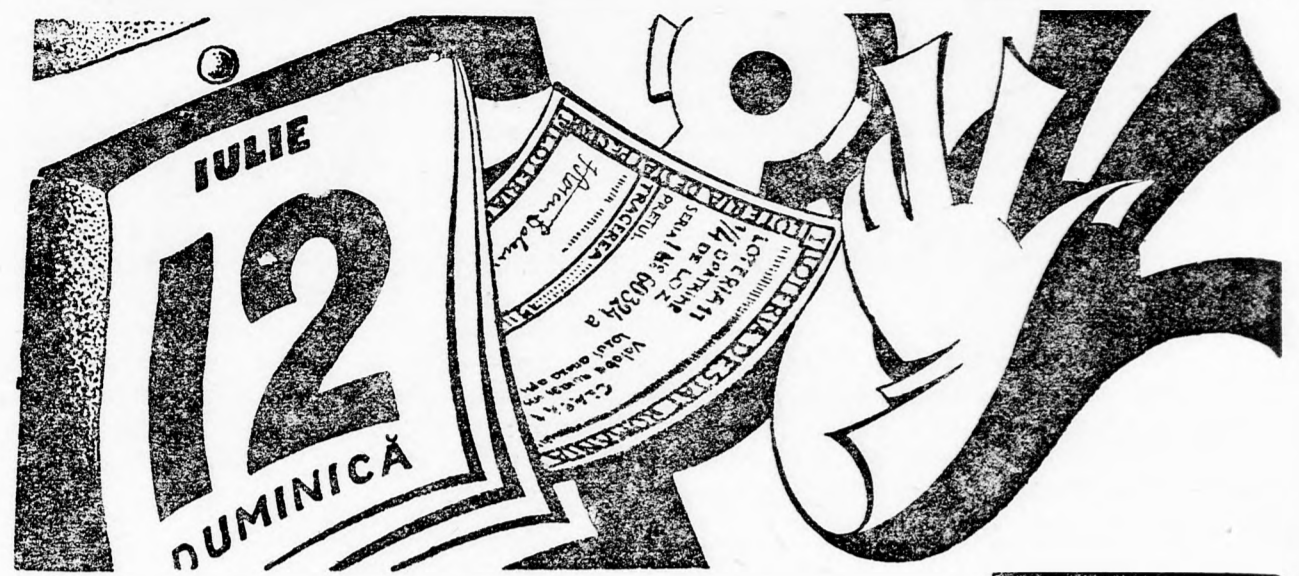
— Hat falusi Embert agyoncsapott a villám. Bucurestiből jelentik: Craiova határában borzalmas szerencsétlenség történt tegnap. Hat falusit, akik egy fa alá menekültek, villám ölt meg.

— Agyvértódlás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székzsorulás és az emésztőcsatornán át történő mérgeződések mindenféle jelenségénél — öregnek és fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

— A Gódmarmk fülharmóniai társaság közli, hogy a rossz idő miatt vasárnap elmaradt garden party-t f. hó 12-én, vasárnap este 9 órai kezdettel tartja a Pallace Grill különkertjében. Kedvezőtlen idő esetén a Cristal Pallace helyiségeiben, Str. Iuliu Maniu.

— Husz méterre zuhant a mélységbe egy bányász. Bismararéról jelentik: A bányaváros szomszédságában levő Baisaprien az állami aranybányában, este 10 óra után, a munka-
idő befejeztével súlyos szerencsétlenség történt. Naprugyan Mihály segédvájár a föld mélyén 270 méterre dolgozott. Társaival a 11-ik szintről a tizedikre egy kosárban csigán furókat huzott fel. A kosár akadozott a bányafalában, Naprugyan meg akarta igazítani a kötelet, miközben elcsúszott és husz méterre zuhant a kosárig, ahol a furók közé esett. Egyik furó átszurta teljesen jobb felső combját, de súlyosan megsérült több testrészén is. Állapota veszélyes. Beszállították a baumarei munkáskórházba.

Legyen türelemmel! 3 NAP

választ el a SORSJÁTÉK I. osztályának a huzásától.

Három napi várakozás, hogy a szerencse forgatagába kerüljön. Ne feledje el, hogy aki nem veszi meg most sorsjegyét, nem nyújtja ki kezét a szerencse felé.

Ma július 12.-én, holnap július 13.-én és holnapután július 14.-én

lehet még minden sorsjegyáruháiban sorsjegyet vásárolni.

Július 15.-én van az I. osztály huzása a Fundatia Carol aulájában.

* Mindenütt, a nyaralásban, vidéken, otthon, gondoljon szerencsés sorsjegyre.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

— A repülő kéjvonat. Londonból jelentik: Egy gyár elkészítette a Canopus nevű „repülő kéjvonatot”, a világ legfényesebben berendezett utasszállító gépét. Az alumíniumból készült, 18 tonna súlyú óriási repülőgép szárnyainak hossza 34,2 méter, négy (egyenként 900 lóerős) gépe segítségével óránként 224 km. átlagsebességgel repülhet, 24 utast és 5 főnyi személyzetet vihet. Dohányzója, rádióállomása, villamoskonyhája és sátfedélzete lesz, kényelmes pamlagait hálófülkékké, ebédlőjét táncteremmé lehet átalakítani. A vállalat 29 hasonló óriási gépet készített 2 millió fontért távolkeleti vonalaira számára.

— Gyermeknyaraló, a gyönyörű Nona-Brasovban, az ismert Wien-i pedagógus: Annie Hatschek és Ester Josepovics vezetésével, 4-16 éveseknek, július 1-től szeptember 15-ig. Prospektusok: „Libro”, Cluj, Memorandumul 8. (Telefon 22.)

— Eljegyzési hír. Schwartz Rezsinkét a copolnocmănăsturi főrabbi leányát eljegyezte Schwartz Oscar rabbi, a toplitai főrabbi fia.

— Berengh Béla vidám estje. E hó 18-án, szombaton este tartja Berengh Béla, a kiváló színművész egyetlen vidám estjét a clujli katolikus gimnázium dísztermében. Az est szenzációsan ígérkezik. Kacagató egyfelvonások, duettek, magánszámok, ének és tánc fogja betölteni az estét, amelyen a beérkezett színészgeneráció legjobbjai fognak fellépni, éppúgy mint a fiatalok közül azok, akiktől sokat várhat a művészet. Szerepelnek: Maria Eva, Székely Ibolya, Csengeri Ica, Kőszeghy Dusu, Borsos Mancsi, Ditrói Puskás Béla, Székely Bálint, az arad-timisoarai szintársulat bonvivánja, Sándor Andor és Nagy Imre. A rendezvény fénypontja természetesen Berengh Béla lesz, aki kivételes művészetében mindig új és újító.

— A napokban megjelenik az olaszellenes szankciók felfüggesztéséről szóló királyi rendelet. Bucurestiből jelentik: A Curentul szerint a napokban megjelenik az olaszellenes szankciók felfüggesztéséről szóló királyi rendelet.

— Az oradeai Wizo Garden partyja az Ujságíróklubban. Folyó hó 16-án a Wizo nagyszabású Garden partyt rendez az Ujságíróklub gyönyörű nyári helyiségében, mely ez alkalomra különösen szépen dekorálva lesz. Ezt betetőzni fogja a műsor, mely egész egyénien ötletesnek ígérkezik. Egy szenzációs akrobata trio és eddig soha nem szerepelt tehetséges gyermekszíntársok fognak bemutatkozni. Lesz még grafológus és cigányjósno — mindenki saját ízlése szerint szórakozhat napfelkelteig.

— Impotencia. Idegesség és öregség már nem akadály. A CASANOVA apparátus használata garantáltan akcióképessé tesz bármilyen kora embert. Érdeklődők küldjenek 35 lejű bélyegben — minnek ellenében pontos ismereteket küldök. Készülék állandóan raktáron minden számban. Fischer, Bucuresti I. Casuța postalá 202.

— Expressz-házasság. Londonból jelentik: Frank Devito 25 éves newyorki lakos este nyolc órakor egy vendéglőbe ment vacsorázni. Nyolc óra öt perckor beleszeretett a kiszolgáló Juanita Arlington nevű pincéműbe, nyolc óra 30 perckor megkérte kezét, éjjelkor megesküdött vele egy álmából felzörgött békebélo előtt, hajnali egy órakor pénzt kért kölcsön ifju nejétől a bérkocsii kifizetésére, egy óra 30 perckor az újdonsült menyecske rendőrt telefonált, mert férje megverte, hajnali két órakor az ifju férjet tartóztatták, reggel nyolc órakor az alig hétórás Devitoné beadta a válókeresetet.

— Mexikói üvegpalackba zárt levelet dobott ki a viz a spanyol partokon, amelyben az 1934-ben elűnt Barberan kapitány, óceánrepülő kért segítséget. Madridból jelentik: Albanoban a tenger hullámai üveget dobtak partra, amely a következő tartalmu ceruzával írott levél volt: „Valahol Mexikó keleti részében vagyunk, egy vadonban. A gép teljesen elpusztult, Barberan megsebesült a lábán. Collar.” Mint ismeretes, 1934 tavaszán Barberan kapitány és Collar főhadnagy elindult Sevilleből Porto-Ricoba, hogy átrepülje az óceánt, de Cuba környékén látták őket utoljára.

SZEP LAKÁS. BOLDOGSÁG. Nézz meg SZÉKELY és IRETI bútorgyárát állandó kiállítását

BUCUR-PIESIN TGMURÉS

TRASSE LAKÁSOK
HINDERSBURG NIMBOLAU MEGYÉ
ZOTTINMÁT EMBERTI PÉSZTÁRMAK

Hétirtől a ROYAL MOZGÓ-ban 2 kitünő film fut:

I. Premier!
Bulldog Drummond visszatér
A hadipar hiénái és a béke hirdetőinek megrázó harca.

II. Világláger!
EQUIPAGE
Joseph Kessel „Repülőbizt” c. világhírű regénye filmen. Főszerepekben:
ANNABELLA, JEAN PIERRE AUMONT

Ma, vasárnap utoljára: I. Premier: Legong. Ekotikus színes filmcsoda. II. Shanghai. Charles Boyer, Loretta Young slágere.

III.

Gyenge fogak

Enek sok és különböző okai lehetnek. Fertőzés a szájüregben, a szervezetnek általános rossz állapota, egy hülés vagy valamilyen más betegség következményei. Ez ellen minden áron a szükséges lépéseket kell tennünk! Az orvostudomány megállapította, hogy ezen veszedelem elhárítására egy hathatós szerrel rendelkezünk és ez: a jó. Antiszeptikus hatása következtében mindennemű fertőzést megelőzhet, antireumatikus, abszolút tisztító, anti-arteriosklerotikus, stb. hatást fejt ki. Jód tartalma alapján tehát a Iod Kaliklora fogpaszta gyógyító tulajdonságokkal bír minden olyan betegség ellen, amely a fogakat megtámadja.

Ezt a tényt nagy felfedezésnek tekintik, mivel ennek segítségével a fogak és száj egészségét megőrizni és a betegségeket megelőzni tudjuk.

— 48 fokos meleg Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A fővárosban tegnap árnyékban 36. napon 48 fok meleget mértek.

— Óriási károkat okozott a vihar Galatjában. Galatjiról jelentik: A város felett tegnap vihar vonult át. A Verona palota fedelét a vihar elsodorta, számos villamoskábel elszakadt, oszlopok dőltek ki, a dunahajózási társaság rakpartja megrongálódott.

— Értesítés. A Rapid autbusztársaság értesíti a n. é. közönséget, hogy a Fötér közlekedési munkálatai miatt a Mánastur, Grigorescu—Donat és Prof. Marinescu járat a Schultz virágüzlettől, míg a Str. Cicio Pop. Regele Carol II. és A. Muresan-i járat a Fötér és Str. Marechal Foch sarkáról indul.

— Tanári képesítés. Rózsa Bébi a cluji Secola de Inalte Studi Comercial si Industriale (Kereskedelmi Akadémia) kereskedelmi iskolai tanárnői oklevelet szerzett.

— Nagyszabású műtét. A Zsidó Világkongresszus mellett. Sighetiről jelentik: Szerda este nagyszabású műtétet rendezett a Polgári Körben a Zsidó Világkongresszus előkészítő bizottsága. A műtét, amelyen nagy számban vonultak fel a zsidó tömegek, dr. Fried Abraham szavai vezették be, aki lendületes beszédében mutatót rá a Zsidó Világkongresszus parancsoló szükségességére és nagy jelentőségére. Ezután dr. Danzig Samu főrabbi emlékedett szövegre, aki a Zsidó Világkongresszusban testet öltő népi összefogás történelmi erejét méltatta pompás beszédében, majd Stern Fischel nagykereskedő ismertette nagy alaposággal a kongresszus programját és célkitűzéseit. Pollák Ernő joghallgató a diákság tragikus sorsáról és az ifjúság feladatairól beszélt. A műtét dr. Fried Abraham zárószavaival, lelkes hangulatban ért véget.

— Rövid hírek mindenütt. Több ezer bolíviai hadifogoly fellázadt, mielőtt hazá akarták őket szállítani. A zendülést elfojtották, három hadifogoly meghalt, öt megsebesült. Valószínűnek tartják, hogy a foglyok féltek a hazaérkezésük után rájuk váró büntetésektől. — Az utóbbi napok hősege következtében Északamerikában elpusztult a termék 35 százaléka. Az állatállomány szintén rohamosan csökken, mivel a lakosság negyreszükét megöli a vízhiány miatt. — A hóhüllám emberáldozatainak száma eddig 375. — Edwárd királynak barátai azt tanácsolják, hogy még a koronázás előtt rőtüljön meg. A kismemelt menyasszony Alexandrina dán hercegnő, aki jelenleg 22 éves. — A lengyelországi Dzisnaim vidéki faszételepeken tűz pusztít már több napja. Több ezer hektárnyi terület ég.

A legkellemebb nyaralás és igazi áldás betegnek, üdülőnek a

maramureși

COSTIUI
sósfürdő

Elismert hatása van: köszvény, csusz, vrszegénység, női betegségek, kimerültség, idegesség esteiben.

Gyönyörű fekvésű tó fürdőnek.

Allandóan napos homokstrand, kellemes kirándulóhelyek.

Előrangú zenekar
Ingyen vizum és vasúti kedvezmény
Olcsó árak!

Prospektust kívánatra küld az „ASTRA” Soc. Cult. Sighetul-Maramures, Palatul Cultural.

Az Árvagondozó előadásai az átrétegesítéséről

Az Ardeali Zsidó Árvagondozó átrétegeződési osztálya f. hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Salom Club helyiségében (Str. Filipescu 6) szülői értekezletet tart.

A tanév befejeztével igen sok szülő súlyos válaszuhoz jutott. Gyermeké elvégezte az elemi iskolát vagy a gimnázium néhány osztályát és most nem tudja mi legyen a gyermek további sorsa. Ha körültekint a gazdasági élet tág mezéjén, kénytelen megállapítani, hogy nem követheti vágyai álmát, mert mindinkább szűkebbre szorul az a terület, amelyen remélhetné gyermeke boldogulását.

Az átrétegeződési osztálynak vezetői jól tudják, hogy az ember életében sorsdöntő órák a pályaválasztás órái. A választott munkaterületet nem tekinthetjük csupán ama lehetőségek összességének, amelyek kiaknázásával a maga és családja kenyerét megkeresheti, hanem a munkaterületen meg kell találnia a maga egyéniségének kielégülését, egész élete boldogságát.

Ha valakinek sikerült pályáját megfelelően kiválasztani, ha megtalálta igazi hivatását, akkor a maga boldogulása mellett a közönségnek is igen nagy szolgálatot tesz. Tehetségének, képességeinek, alkotó erejének maradéknélküli kifejtése a társadalmi élet fejlődését, a közönség gazdasági erejének növelését segíti elő. A társadalom, elsősorban a kisebbségi zsidó társadalom érdeke megkívánja, hogy minden tagja a kellő munkahelyre jusson és hogy oda juthasson annak minden feltételéről gondoskodjon.

Az Árvagondozó átrétegeződési osztálynak f. hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órára a Salom Club helyiségébe összehívott szülői értekezletet az emberi élet legfontosabb kérdésének a pályaválasztás bonyolult problémáját akarja ismertetni és így elvárjuk és szívesen látjuk minden érdeklőt megjelenését.

Előadók: 1. Dr. Elek Miklós: A pályaválasztás problémája orvos megvilágításban. 2. Bihari Árpád: A pályaválasztás problémája pedagógiai megvilágításban. 3. Löbl József: A társadalom kötelessége a produktív pályákon levő ifjúsággal szemben.

Hozzászólásokat szívesen veszünk.

GINIAZ-FILM MŰVESZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, vasárnap utoljára: I. Legong. Exotikus színes filmsoda. II. Shanghai. Charles Boyer, Loretta Young slágere.

Holnap, hétfőtől: Két rendkívüli filmszenzáció: I. Premier: Bulldog Drummond vizsziatér. A hadipar hiénái és a béke hirtetőinek megrázó harca. II. Világsiker: Equipage. Joseph Kessel „Repülőtsz” c. világhírű regénye után. A legjobb francia film.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Szombattól: Premier! A repülő fantóm. Fősz.: Myrna Loy és Cary Grant. Hétfőtől: Férfihűség. Fősz.: Myrna Loy, William Powell.

Csütörtöktől premier: Stan és Bran kalandorok.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

2 világszenzáció román és magyar feliratokkal: I. Meghalok érted, mélyen megható film. Frederic March, Miriam Hopkins, George Raft. II. VII. Olivér. Nevető hullám. Stan és Bran. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

Hétfőtől: 3 film 1 helyárért: I. Vágyak ritmusa. Joan Crawford legszebb filmje Clark Cableval. II. Öt szerelmes leány. Vigjáték. Karina Bell, Mary Viby, Fredric Jensen. III. Bababál. Színes csoda trükkfilm. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

A MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton, vasárnap, hétfőn 3, 6 és 9 órakor teljesen új műsor: I. Ciklon az óceán felett. Izgalmas tengerészdrama. Főszereplők: Clark Gable, Lionel Barrymore és Mirna Loy. II. A nap fia. Kínai millióban játszódó dráma. Főszereplők: Warner Oland és Ramon Novarro. Helyárak: 10 és 12 lej.

— Szombaton is folytatóttak a védőbeszéd a cotroceni perben. Bucurestiből jelentik: A cotroceni perben ma délelőtt is a védelem képviselői beszéltek. Calmunski, Iiescu és Solomonescu ügyvédek adták elő érveiket.

HERMES

A MILIOMOSOK Zászlóját

...ismét kitzették a „Hermes” sorsjegyjáradára, ahol a következő nagy nyeremények jöttek ki:

2 MILLIÓ No. 59770
1 MILLIÓ No. 53379
1 MILLIÓ No. 161946
1 MILLIÓ No. 219118
1 MILLIÓ No. 249690

3 nyeremény a 200.000 Lei
19 nyeremény a 100.000 Lei
12 nyeremény a 70.000 Lei

LEGSZERENCSEBB SORSJEGYFÁRADARA

HERMES

B. HERESCU & H. FLORESCU

Cluji fiók: Piața Unirii 1.

Az I-6 osztályú sorsjegyek árusítása megkezdődött
KÖZPONT: BUCUREȘTI
Str. Lipsicani 20
FIKOK VIDÉKEN:
Arad, Regina Maria 1.
Constanța, Carol 48.
Cannăuți, I. Flondor 12.
Cluj, P. Unirii 1.
Focșani, I. C. Brătianu 93.
Galatji, Piața Regală 5.
Iasi, Lăpușneanu 45.
Ploesti, Piața Unirii.
Sibiu, Regina Maria 14.
Tg. Mureș, Reg. Ferd. 41.
Ugnyónkségek az országban mindenütt

SCHWARTZ MENYHERTNE

orth. zsidó leánynevelő intézete internátusa
ORADEA, Str. Ep. Ciorogariu 8.

Nyaraltatása felnőttek és gyerekek
részére a

Püspökfürdőben Oradea mellett.
Pansió díj:
felnőtteknek naponta 120 lejtel.
Gyermeknek 1 óra lakás, 5-szöri bő és tápláló ellátás, hízókura, tanárnői felügyelet és másodnaponkénti fürdő Lei 2400.— Prospektus!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Oroszország és Franciaország is visszavonták a szankciókat

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Ausztria és Németország megegyezésével kapcsolatban Pertinax az Echo de Paris mai számában azt a véleményt hangoztatja, hogy az osztrák-német megegyezést Mussolini inspirálta. A megegyezés — állapítja meg a cikkíró — nagyrésztben Ausztriának kedvez; Németország, illetőleg Hitler viszont alig kapott valamit a megegyezés fejében.

Erthető tehát az a feltevés, hogy a megegyezés mögött titokzatos kezek munkája húzódik meg s e titokzatoság szálai egyenesen Rómába vezetnek.

Fokozza ezt a titokzatosítást az a körülmény is, hogy Olaszország hallgat és titokzatosítással burkolózik s egyelőre nem hajlandó nyilatkozni az olasz-német közeledésről.

Vilmos császár és Ferenc József helyett — Hitler és Mussolini

A L'Oeuvre című lap szintén behatóan foglalkozik az osztrák-német megegyezéssel és az olasz-német közeledés ügyével. A lap véleménye szerint a megegyezés, illetőleg a közeledés mögött

egy új, a háború éveiből ismert Mittel-Európa kontúrjai bontakoznak ki.

Ez az új szövetség azonban törekenynek fog bizonyulni. Egyelőre az az egy bizonyos, hogy Ausztria elvesztett volt szövetségesei számára, és az új Mittel-Európának lett tagjává, amelybe Németországon és Olaszországon kívül Lengyelország és Magyarország is beletartozik.

A Le Matin római jelentése szerint van Zeeland belga miniszterelnök az olasz kormányt hivatalosan meghívta a locarnói értekezletre. Francia politikai körökben a meghívással tudni vélik, hogy Olaszország elvben el fogja fogadni a meghívást, de bizonyos fenntartásokkal fog élni. Londoni jelentés szerint az alsóház július 31-én veszi ki színdíját. Ezzel kapcsolatban intézkedés történt, hogy tekintettel a válságos külpolitikai helyzetre, a képviselőket sürgősen össze lehessen hívni, ha közben olyan nemzetközi fordulatok állanak be, amelyek ezt szükségessé teszik.

A danzigi ügy utóhangjai

Danzig szabad város ügyét ma már nyugodtabban ítéli meg az egész világsajtó. Mint említettük, Angliában az a vélemény alakult ki, hogy Németország és Lengyelország megegyezése átmenetileg nyugalmi állapotot fog teremteni ebben a kérdésben. Legelőször még mindig a lengyel sajtó és közvélemény reagál a danzigi eseményekre. Mint Varsóból jelentik,

a lengyel sajtóban és közvéleményben kedvezőtlen benyomást keltett a magyar sajtó magatartása a legutóbbi danzigi eseményekkel kapcsolatban.

A Curier Varsavszki szerint Greiser gesztusa alkalmas volt az európai sajtónak arra, hogy véleményét hallassa ebben a kérdésben és a lengyel közvélemény megismerje mindennapi, valamint ünnepi és időszaki barátainak véleményét. Ezzel kapcsolatban tartani, hogy milyen hangot hallatott a magyar sajtó, amely tartózkodás nélkül támogatta Greiser követéseit. A lengyel-magyar ünnepeken a magyarok sohasem felejtik el azt kiáltani, hogy „Eljen Lengyelország!” —, de amikor Lengyelország vitális érdekeiről van szó, akkor a magyar sajtó a barrikád másik oldalán foglal helyet — állapítja meg a nagy lengyel lap.

Danzigi jelentés szerint a danzigi tisztviselők tegnap felszólítást kaptak, hogy minél sürgősebben lépjenek be a nemzeti szocialista pártba, mert ellenkező esetben megtorló intézkedéseket léptetnek életbe ellenük.

Oroszország és Franciaország is visszavonták a szankciókat

Moszkvai jelentés szerint a népbiztosok társasága tegnap ülésén elhatározta, hogy az Olaszország ellen életbeléptetett megtorló intézkedéseket július 15-én visszavonja. Finnország, Norvégia és több latin amerikai állam hasonlóképpen döntött. VIII. Edward király ma szigorú formáságok között az angol kormány kiküldötteinek, MacDonalddal és Lord Halifaxnak jelenlétében írta alá a vonatkozó okmányt. A francia hivatalos lapban ma szintén megjelent a szankciók felfüggesztésére vonatkozó törvényrendelet. Revali jelentés szerint Esztország kormánya is

elhatározta, hogy július 15-én felfüggeszti az olaszellenes szankciókat.

Litvinov elhagyta a montreuxi értekezlet színhelyét

Mig tegnap még némi reményiséget tápláltak arra vonatkozóan, hogy a montreuxi értekezlet végleges kudarcát sikerül elhárítani, ma már a tengeszoros-értekezlet teljes holtpontra jutásával kell számolni. Már csak az albizottságok tárgyalnak, de ezeknek napirendjén már csak másodrendű politikai kérdések szerepelnek.

A kulisszák mögött folyó angol-francia megbeszélések nem vezettek eredményre.

Nagy feltűnést keltett a konferenciára összehívott hatalmak képviselői között, hogy Litvinov külügyi népbiztos nyomtalanul eltűnt Montreuxból és azt sem tudják, hová távozott el. Paul Boncour szintén otthagya az értekezletet és Párizsba utazott. Beavatott körök szerint a teljes ülést szerda előtt sem-

miesetre sem lehet megtartani. A török delegátusok erősen sürgetik a döntést és azon igyekeznek, hogy a konferencia még hétfőn hozzon határozatot. Hír szerint az Olaszország ellen elrendelt megtorló intézkedések visszavonása után Olaszország is részt fog venni a további megbeszéléseken.

Budapesti jelentés szerint Titulescu tegnap szalonkocsijában Budapestre érkezett. A pályaudvaron a vonat indulásig tanácskozott Grigorcea követel. Titulescu állítólag Bucarestben erősen intézkedéseket fog követelni a jobboldali antiszemita és a kommunista kizárások ellen.

Olasz megtorlás az abesszinek által megölt olasz pilóták miatt.

Jelentették, hogy a lekeneti abesszin támadásnál 12 olasz katonai személy esett áldozatul. Az olasz parancsnokság utasítására ma repülőgépek indultak a környékre, hogy megtorolják a támadást és lehetetlenné tegyék a tettesek menekülését. Megtorló rendelkezéseket hajtottak végre azok ellen a községek ellen is, amelyek menedéket nyújtottak a támadóknak.

Egyidejű római jelentés beismeri, hogy az abesszinek állandó és veszélyes guerrilla-harcokat vezetnek a dzsibutii vasútvonal ellen.

Az ifjabb Kassza rasz egy napig ostromolt

Szovjet-Oroszország a külkereskedelmi rendszeren is enyhít

Külföldi cégeknek koncesszióba adják a szovjettermékek exportját?

MOSZKVA, július 11. (Rador.) A Havas táviratozza: Ugy hírlék, hogy a szovjetkormányzat szándékában áll enyhíteni a külkereskedelmi rendszeren, amely most állami monopóliumot képez. Jelenleg tárgyalások vannak folyamatban különböző külföldi cégekkel, amelyeknek odaadnák a szovjettermékek kivitelének koncesszióját. Cserében az illető cégek importálhatnak majd a Szovjetunióba különböző árucikkeket, amelyek közvetlenül vagy szövetkezetek és kolhozok útján jutnának el a fogyasztóhoz.

Békeértekezletre gyűlnek össze a világ összes békeszervezetei

GENF, július 11. Szeptember 6-ika és 13-ika között a világ összes békeszervezetei nagy békeértekezletre gyűlnek össze Genfben, melyen mintegy 2500 kiküldött vesz részt. A svájci szövetségi tanács ahhoz kötötte az értekezlet engedélyének megadását, hogy a békeértekezlet tagjai nem intézzenek támadást egyetlen idegen állam ellen sem és nem rendeznek tüntető felvonulásokat.

Hitler—Schuschnigg találkozást készítenek elő augusztusra

Anglia nem javasolta Németország meghívását a locarnói hatalmak konferenciájára

Bécs, július 11. A Reuter ügynökség jelentése szerint német és osztrák diplomáciai körök napok óta tanulmányozzák egy Hitler és Schuschnigg kancellár között létrehozandó találkozó lehetőségét. Ez a találkozás valószínűleg augusztus első napjaiban fog megtörténni német területen, Berchtesgadenben, ahol Hitler kancellár nyári szabadságát tölti.

Bécs, július 11. Von Papen Németország bécsi követe ma visszaérkezett Németor-

szágból, ahol Hitler kancellárnak beszámolt az osztrák helyzetről. A Havas ügynökség jelentése szerint küszöbön áll az osztrák-német tárgyalások eredményeinek nyilvánosságra hozatala.

London, július 10. Az angol kormány kategorikusan felfolya azokat a híreket, amely szerint szándékában állana javasolni Németország meghívását a locarnói hatalmak brüsszeli konferenciájára. Ugyanezek a körök hangsúlyozzák, hogy ebben a kérdésben egyedül az érdekelt hatalmak dönthetnek. A

BOGARAK,
tücskök, poloskák, svábbogarak, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kúszítottak a **KATOL** japán rovarpor által.

En-gros beszerzés: N. H. Balthazar Bucuresti, Str. Selari 7.

egy élelmiszer-vonatot és csapatait csak nagy veszteség árán lehetett visszaverni. Harra körül szabályszerű ütközések folytak az elmúlt napokban. Az abesszin horodák számos helyen tették tönkre a vasutvonalat.

Megnyit a Balkán-szövetség gazdasági tanácsának ülészaka

Tegnap a jugoszláviai Bledben megnyitott a Balkán-szövetség tagállamai gazdasági tanácsának ülészaka. Az ülészakot Sztrojadinovic miniszterelnök nyitotta meg. A kereskedelmi, közlekedési, tengerészeti és turisztikai bizottságok megalakítása után azonnal megkezdtek a munkálatokat, amelyeknek befejezése után, július 15-én hivatalos közleményt adnak ki.

brüsszeli konferenciának ugyanis az a célja, hogy tanulmányozza a német kormányt az angol kérdőívre adandó választ, ha ez a válasz idejében megérkezik, ha pedig nem érkezik válasz, úgy a locarnói hatalmaknak éppen a német hallgatás által teremtett helyzetet kell tanulmányozni.

Újabb arab támadások Palesztinában

Jeruzsálem, július 11. A Havas ügynökség jelentése szerint az arabok ma felgyújtották a Jaffa és Tel-Aviv között fekvő rézárnyagyrat. A tűz az egész épületet elpusztította. Zichron Jakob kolónián egy zsidó ört ismeretlen támadók meggyilkoltak.

Csalás miatt letartóztatták egy bucuresti bank egész személyzetét

Bucuresti, július 11. Az Ordinea jelentése szerint a Banca Nationala feljelentést tett az illovi ügyészségen a bucuresti Dealul Spirii Bank ellen, amely 25 millió lejlel károsította meg a Banca Nationala oly módon, hogy fiktív váltókat nyújtott be visszleszámitolás céljából. Az ügyészi vizsgálat megállapította, hogy a bank egész személyzete tudott a hamisításokról és részt vett azok elkövetésében. A büntös személyzet egy részét már letartóztatták, más részének kihallgatása most folyik a vizsgálóbíró előtt.

Egy bucuresti autobus elgázolt egy zöldség-árust

Bucuresti, július 11. Borzalmas autókatasztrófa történt ma délután a fővárosban, a rendkívül forgalmas boulevardul Marian. A 12-es autobus-vonal egyik kocsija beleszaladt egy mozgó zöldségárus kocsijába és a zöldségárust agyongázolta. A gondatlan sofőr letartóztatták. Az autókatasztrófa áldozatának személyazonosságát a hatóságok még nem tudták megállapítani.

André Maurois: „A halgatag Bramble erede”. Az első regény a skótokról. Maurois legsikerültebb könyve. Ara füze 60 lej. Epocha-kiadás. Kapható minden könyvkereskedésben.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomdása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

BICSAD GYÓGYFURDO

Ardeal Karthadja a bérletből visszavéve teljesen renoválva újból házikézelésben és

Izsák Henrik

ur köreinköztétele mellett nyitva június 1-től. Ivókúra, hidegvizgyógymód, szénasavas fürdő, inhalatórium és strand. Állandó fürdőorvos, kitűnő konyha diétásan is. Külön érték. Is vendéglő. Mérsékelt árak, előzékeny kiszolgálás. Posta, vasút helyben. Prospektust küld az igazgatóság BAIÁ BICSAD, jut Satumare.